

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 66.

Vydána dne 29. září 1927.

Obsah: (143.—146.) **143.** Vyhláška o stažení dvacetikorunových státovk s datem 15. dubna 1919. — **144.** Nařízení, kterým se provádí zákon ze dne 14. července 1927, č. 116 Sb. z. a n., o silničním fondu. — **145.** Vyhláška o zřízení odvolacích komisí. — **146.** Nařízení, kterým se připouští k úřednímu zjišťování alkoholu vyrobeného v lihovarech kontrolní měřidlo soustavy Zehrový.

143.

**Vyhláška ministerstva financí
ze dne 19. září 1927
o stažení dvacetikorunových státovk s da-
tem 15. dubna 1919.**

Národní banka Československá bude stahovat dvacetikorunové státovky s datem 15. dubna 1919 podle §§ 23 a 24 zákona ze dne 14. dubna 1920, č. 347 Sb. z. a n., o akciové bance cedulové, jakož i podle čl. XII, odst. 2., zákona ze dne 23. dubna 1925, č. 102 Sb. z. a n., kterým se mění a doplňuje zákon právě zmíněný, způsobem určeným v připojeném oznámení této banky.

Dr. Engliš v. r.

**Oznámení
Národní banky Československé
o stažení dvacetikorunových státovk s da-
tem 15. dubna 1919.**

Dvacetikorunové státovky s datem 15. dubna 1919, vydané vládním nařízením ze dne 24. ledna 1920, č. 47 Sb. z. a n., a vyhláškou Bankovního úřadu ministerstva financí z téhož dne, č. 48 Sb. z. a n., přestanou dnem 30. června 1928 býti zákonním platidlem.

Od 1. července 1928 do 30. června 1929 bude Národní banka Československá tyto z oběhu vzaté státovky vyměňovati u všech svých pokladen, a to jak u hlavního ústavu v Praze II., Bredovská ulice č. 5, tak i u všech svých odboček, od 1. července 1929 do 30. června 1933 však již jen u pokladen hlavního ústavu v Praze.

Po 30. červnu 1933 jest jakákoli výměna vyloučena.

V Praze dne 5. září 1927.

Národní banka Československá.

Náměstek guvernéra:
Dr. Erdlík v. r.

Bankovní rada: Náměstek vrch. ředitele:
Dr. Ringhoffer v. r. Kučera v. r.

144.

**Vládní nařízení
ze dne 15. září 1927,
kterým se provádí zákon ze dne 14. července
1927, č. 116 Sb. z. a n., o silničním fondu.**

Vláda republiky Československé nařizuje podle zákona ze dne 14. července 1927, č. 116 Sb. z. a n. o silničním fondu:

K § 2 zákona.

§ 1.

(1) Zlepšením silnic jest rozuměti zejména:

a) zdokonalení vozovek, k čemuž naleží: doplnění tloušťky štěrkové vrstvy, pokud byla pro nedostatečný příděl krycích hmot v minulých létech abnormálně oslabena, rozmnovení válcování na větší úhrnnou délku nežli byla až dosud možná v mezích pravidelného udržování, opatření povrchu štěrkovaných vozovek povlaky, které brání vznikání prachu, zřizování dlažeb, betonových, živících a jiných novodobých vozovek;

b) přeložky a rekonstrukce silničních úseků, které svým spádem a směrem jsou na

překážku rychlé dopravě, rozšíření, zvýšení a vydláždění silnic v obloucích a točkách, odstranění místních zúžení silnic, rozšíření a zesílení mostů a propustků;

c) nahrazení úrovnových křižovatek silnic se železnicemi nadjezdy nebo podjezdy, odstranění překážek výhledu do dálky, zřízení pevných zábradlí a jiných bezpečnostních opatření na místech zvlášť ohrožených, zřízení výstražných tabulek a orientačních označení.

(2) Je-li k provedení úprav vpředu zmíněných, když je podniká stát ve vlastní režii, zapotřebí silničních válců, strojů a náradí pro stavbu a povrchové úpravy silnic, zařízení vlastních lomů a zavedení vlastní výroby stavebních hmot, zatěžují i tyto výdaje silniční fond, z něhož mohou být ve výjimečných případech poskytnuty též správám silnic nestátních příspěvky na obdobné výdaje.

§ 2.

Zlepšení silnic v zastaveném území měst, má-li být provedeno zvlášť nákladným způsobem, jako vydlážděním, zřízením betonových, živících nebo jiných novodobých vozovek, bude tímto nákladným způsobem provedeno jen tenkráte, zajistí-li místní činitelé náležitý příspěvek.

§ 3.

Příspěvky ze silničního fondu k zlepšení silnic zemských (župních), okresních a obecních podle § 2 zákona uděluje k žádosti příslušné silniční správy ministerstvo veřejných prací v dohodě s ministerstvem financí, po slyšení silniční rady (§ 7 zákona). Při udílení téhoto podporu bude především přihlíženo k těm nestátním silnicím, které budou určeny k sestátnění.

§ 4.

Při povolování a stanovení výše příspěvků ze silničního fondu k zlepšení nestátních silnic bude přihlíženo k celkové peněžní částce, kterou bude lze každého roku na zlepšení nestátních silnic z běžných příjmů fondu věnovati, pak k významu příslušné silnice pro dopravu zvláště dálkovou a k hospodářskému a finančnímu stavu korporace, která žádá o podporu. Podle téhoto poměru budou příspěvky poskytovány ve výši až 70% skutečných stavebních nákladů; jen ve výjimečných případech může být příspěvek zvýšen až na 90% stavebních nákladů. Do stavebního nákladu se započítávají též výdaje za přípravné technické práce a za vypracování projektu,

i výdaje za získání nebo výkup pozemků a budov.

§ 5.

Žádosti o příspěvek k zlepšení silnic nestátních je třeba podávat u příslušné okresní politické správy. Leží-li silnice k úpravě navržena na území dvou anebo více okresních politických správ, jest třeba žádosti předložiti zemské správě politické.

§ 6.

(1) K žádostem o příspěvek ze silničního fondu musí být připojeny projekty obsahující zejména:

a) při úpravách vozovek:

podrobný situační plán v katastrálním nebo větším měřítku s přesným označením vzdáleností (s kilometrováním);

podélný profil silnice se zakreslenou nynější a příští niveletou a s odvodněním silnice;

podrobný kotovaný návrh příští úpravy silnice v příčném řezu;

sbírku charakteristických nynějších příčných profilů silnice;

technickou zprávu s údaji: o průměrné normální a mimořádné denní dopravě na upravovaném úseku, o hlavních druzích dopravy (vozy tažené zvířaty, osobní automobily, autobusy a nákladní automobily) a o průměrném počtu a průměrné váze jednotlivých druhů vozidel. V této zprávě musí být též podrobně popsán způsob provedení navržené úpravy, postup prací a uvedena doba provádění prací a způsob dalšího udržování upravené silnice;

podrobný rozpočet stavebního nákladu s cenovým rozbořem.

Při jednoduchých úpravách silnic, jako jest obyčejné válcování, povrchové úpravy silnic, může být upuštěno od požadování situativního plánu, podélných a příčných profilů a podrobného návrhu úpravy. Technickou zprávu a rozpočet jest však třeba upravit způsobem vpředu označeným.

b) při návrzích na ostatní stavby, přestavby, úpravy, opatření a zařízení:

projekty, rozpočty a jiné pomůcky upravené předepsaným nebo obvyklým způsobem.

(2) K žádostem o příspěvek ze silničního fondu jest třeba vždy přiložiti i výkazy o finančním stavu žádající samosprávné korporace (o majetku a dluzích, o daňové základně

a výši přirážek za poslední tři léta, pak rozpočet za běžný rok).

§ 7.

V povolovacím výnose ministerstva veřejných prací stanoveny budťtež hlavně:

- a) výše příspěvku ze silničního fondu a podmínky pro jeho výplatu;
- b) způsob provedení prací (ve vlastní režii nebo zadáním podnikateli);
- c) doba, ve které práce musí být provedeny;
- d) vliv státní správy na provádění a postup prací;
- e) způsob vykonávání stavebního dozoru a vykonávání kolaudace.

K § 3 zákona.

§ 8.

Minerálními oleji rozumí se oleje sazební třídy XXI celního sazebníku.

K § 7 zákona.

§ 9.

(1) Silniční rada se skládá z předsedy a 28 členů a stejněho počtu náhradníků.

(2) Předsedou silniční rady je ministr veřejných prací, jenž z řad úředníků odboru silnic a mostů ministerstva veřejných prací jmenuje pro případ svého zaneprázdnění svého náměstka a jeho zástupce.

(3) Členy a náhradníky silniční rady jmenuje ministr veřejných prací po slyšení příslušných korporací a ústavů, a to:

osm zástupců samosprávných sborů a svazů,

jednoho zástupce Ústřední sociální pojišťovny,

šest zástupců obchodních a živnostenských komor, zemědělských rad a inženýrské komory,

sedm zástupců zájmových svazů průmyslových, automobilních a obchodních,

šest zástupců z řad vědeckých a praktických odborníků.

§ 10.

(1) Členové a náhradníci silniční rady jsou jmenováni na období tří let, které se počiná pravou její schůzí.

(2) Uprázdňují se jakýmkoli způsobem místo některého člena neb náhradníka, bude jmenován na zbytek období nový člen nebo náhradník.

(3) Po uplynutí období mohou být dosavadní členové nebo náhradníci znova jmenováni.

(4) Pokud nebudou noví členové a náhradníci jmenováni, působí silniční rada ve svém dosavadním složení až do provedení nového jmenování.

(5) Ministr veřejných prací jest oprávněn silniční radu i před uplynutím tříletého období rozpustit, jest však povinen v takovém případě provést nové jmenování.

§ 11.

(1) Silniční rada jedná:

- a) v plenu,
- b) ve výborech.

(2) Výbory zřizuje si silniční rada podle potřeby k předběžnému projednání otázek určitého druhu.

§ 12.

(1) Silniční radu svolává podle potřeby, nejméně však dvakrát do roka předseda, který stanoví i pořad jednání.

(2) Požádá-li o to polovice členů silniční rady a uvede-li předměty porady, svolá ji předseda k mimořádnému zasedání.

(3) Iniciativní návrhy musí být podány, má-li se o nich jednat, písemně předsedovi nejpozději přede dnem, na který jest silniční rada svolána, jinak lze o nich jednat jen, souhlasili předseda.

(4) Výbory svolává předseda silniční rady podle potřeby.

§ 13.

(1) K platnému usnášení silniční rady jest potřebí přítomnosti aspoň polovice členů (náhradníků) silniční rady. Usnesení se děje prostou většinou. Předseda nehlásuje.

(2) Při rovnosti hlasů buďtež obě ménění oznamena ministerstvu veřejných prací.

§ 14.

(1) O schůzi silniční rady a jejích výborů sepíše se protokol, který má obsahovat jména přítomných členů, případně náhradníků a referentů, předměty denního pořadu,

stručný postup jednání, podstatný obsah důležitých dobrozdání a doslovné znění učiněných usnesení. Rovněž buděž na žádost protokolována minění, která se neshodují s usnesením.

(2) Písemná zvláštní vola připojí se k protokolu jako přílohy a učiní se o tom zmínka v protokole.

(3) Protokol se přečte v nejbližší schůzi a prohlásí se za schválený, není-li námitek. V opačném případě stanoví se ihned správné znění.

§ 15.

(1) Schůze silniční rady jsou neveřejné. Jednací řeč jest jazyk státní.

(2) Silniční rada podává své posudky a návrhy za připojení zápisů ministerstvu veřejných prací, výbory plenu silniční rady.

§ 16.

Porad silniční rady a jejích výborů účastní se zástupci ministerstva veřejných prací. Ostatní zúčastněná ministerstva mohou vyslati do porad své zástupce. Zástupci ministerstev mají právo projevu, avšak nehlasují.

K § 8 zákona.

§ 17.

(1) Dani jsou podrobena motorová vozidla, jichž se používá k dopravě, a to bez zřetele na intenzitu jejich používání.

(2) Vozidla, jichž se nepoužívá k dopravě (na př. traktorové pluhy) nebo která nepoužívají k jízdě veřejných cest a míst (na př. létadla) nebo se pohybují po kolejích (zeleznice, tramwaje), nespadají pod ustanovení zákona a nejsou tedy dani z motorových vozidel podrobena.

(3) Vlečné vozy jsou dani podrobeny jen tehdy, jsou-li pro vlek motorovými vozidly zvlášť zařízeny.

K § 9 zákona.

§ 18.

K odst. 1., č. 1.

Vozidla státní správy, která jsou pronažata, nebo jichž se používá ve státních závodech, ústavech a zařízeních, spravovaných podle zákona ze dne 18. prosince 1922, č. 404 Sb. z. a n., jsou dani podrobena.

K odst. 1., č. 2.

(1) Místní službou poštovní rozumí se služba v hranicích té které obce a spojovací služba s nádražím, ze kterého se poštovní zásilky dopravují. Službou poštovní rozumí se doprava pošty, nikoliv doprava osob. Vozidla, která slouží též k dopravě osob, nejsou od daně osvobozena.

(2) Mají-li vozidla pro službu požární a zdravotní a vozidla, jichž se používá výhradně ke stavbě, správě a udržování nebo čištění veřejných cest a míst, býti od daně osvobozena, musí býti k účelům těm zvláště zařízena, vozidla posléze jmenovaná musí být kromě toho ve vlastnictví silničních správ neb obcí. Jsou to zejména stříkačky a jiná zvlášť zařízená vozidla pro službu požární, vozy sanitní, desinfekční, silniční válce, kropicí a zametací vozy, vozidla pro odvážení popele a smetí.

K odst. 1., č. 3.

Kromě osob, jimž podle mezinárodního práva přísluší právo exterritoriality, poskytuje zákon osvobození od daně z motorových vozidel určených pro osobní dopravu i konsulům z povolání a osobám postaveným na roven osobám exterritoriálním nebo konsulům (na př. členům mezinárodních missí), všem těmto osobám za předpokladu, že nejsou příslušní československými a že jest vzájemnost zaručena. Zda tato poslední podmínka je splněna, oznámí čas od času vyměřovacím úřadům ministerstvo financí. Pokud se tak nestane, buděž přihlášky (§ 16, odst. 1., zákona), v nichž činí se nárok na osvobození z tohoto titulu, předkládány přímo ministerstvu financí.

K odst. 1., č. 4.

Sem spadají traktory, jichž se sice používá k dopravě, ale jen v polním (nikoli lesním) hospodářství a jen mezi hospodářskými budovami a polí, na nichž poplatníci sami hospodaří.

K odst. 1., č. 5.

Na rozdíl od motocyklů, jež jsou dani podrobeny, osvobozují se zde obyčejná kola s připevněným pomocným motorkem.

K § 10 zákona.

§ 19.

Prodej s výhradou vlastnictví jest obvyklý zvláště při prodeji na splátky; vlastnictví zůstává tu vyhrazeno prodávajícímu až do

úplného zapravení kupní ceny. V případech takových jest poplatníkem kupec, nikoli prodávající.

K § 11 zákona.

§ 20.

(1) Příklad pro výpočet daně:

a) Z nákladního automobilu.

Váha s vlečným vozem 3080 kg, únosnost 2 tuny;

základ zdanění: 3080 (váha)

$$\begin{array}{r} 2000 \text{ (únosnost)} \\ \hline 5080. \end{array}$$

Daň činí $51 \times 35 = 1785$, při obručích plnopryžových 1785 + 893 (t. j. 50% ze 1785) = 2678, při obručích komorových 1785 + 357 (t. j. 20% ze 1785) = 2142 Kč.

b) Z autobusu.

Váha 6 tun.

Základ zdanění 6000 (váha), daň $60 \times 50 = 3000$, při obručích plnopryžových 4500, při obručích komorových 3.600 Kč.

Na 6 měsíců činí daň z vozidla opatřeného pneumatikami:

$$\begin{array}{l} \text{v případě a) } 55\% \text{ z } 1785 = 982 \text{ Kč,} \\ \text{v případě b) } 55\% \text{ z } 3000 = 1650 \text{ Kč.} \end{array}$$

Z vozidel sloužících k dopravě pošty a patřících poštovní správě nebo poštovní správou k tomu účelu najatých, pokud nejsou osvobozena, sniže se daň o polovici.

(2) Zvýšení daně při obručích plnopryžových a komorových platí jen pro vozidla, uvedená v odst. 1., č. 3., zákona.

(3) Vzniknou-li o základu zdaňovacím (obsah válců, váha, únosnost) pochybnosti, mohou podle § 17, odst. 4., zákona být od poplatníka vyžádány vysvětlivky a průkazy.

(4) Při vozidlech, s nimiž výrobci vozidel nebo obchodníci s motorovými vozidly podnikají zkušební (předváděcí) jízdy, neplatí se daň z každého jednotlivého vozidla, nýbrž ze značky, i když jde o celou serii.

K § 12 zákona.

§ 21.

K odst. 1.

Do počtu sedadel počítá se i sedadlo řidiče.

K odst. 2.

Vyměřovací úřady mohou od poplatníka žádat osvědčení o počtu válců a jich rozmě-

rech (vrtání a zdvihu) v mm (§ 17, odst. 4., zákona).

K § 13 zákona.

§ 22.

(1) Nastupuje-li zdanění podle odst. 1. zákona (t. j. tehdy, než je-li pobyt v tuzemsku více než 60 po sobě následujících dnů nebo nepožádá-li poplatník o zdanění podle sazby § 11 zákona předlože — pokud jde o zdanění osobního automobilu — vyměřovacímu úřadu osvědčení podle odst. 3. zákona), zdaňují se osobní automobily sazbami, uvedenými v odst. 1., č. 2., zákona, bez zřetele na obsah válců nebo jiné znaky vozů a při autobusech, nákladních vozidlech a traktorech (pokud tyto podléhají daně) přichází v úvahu pouze váha vozidla, nikoli též jeho únosnost. Vyžádá-li si poplatník prodloužení doby pobytu v tuzemsku, zaplatiti jest na další období daň podle sazby, jako by šlo o nový vstup vozidla do tuzemska. Zaplatil-li tedy na příklad poplatník z osobního automobilu daň za pobyt dvou dnů (sazba 40 Kč) a vyžádá-li si prodloužení doby pobytu o 3 dny, zaplatiti jest při tomto druhém zdanění daň podle sazby 80 Kč. Dny pobytu nemusí následovati po sobě. Zaplatil-li poplatník na příklad daň za pobyt do 15 dnů, zdržel se však v tuzemsku pouze 10 dnů, může zbývajících 5 dnů vyčerpati daněprostě do roka po vyhotovení daňového listu.

(2) Nastupuje-li zdanění podle odst. 3. zákona, dlužno zaplatiti daň na celých 6 měsíců nebo celý rok počítajíc ode dne vyhotovení daňového listu (§ 14, odst. 2., zákona).

K §§ 14—17 zákona.

§ 23.

I. Tuzemská vozidla.

(1) Pravidlem bude, že daň z tuzemských vozidel vypočte si poplatník sám a zapraví — a to má-li vozidlo více, za každé vozidlo zvláště — před použitím vozidla, pokud se týče před uplynutím období, za něž daň byla zapravena, zvláštním vplatním listem poštovního úřadu šekového, který lze koupiti u poštovních úřadů; úřad vyměřovací bude správnost daně pouze kontrolovati a předepíše do datek, zjistí-li, že daň byla zapravena částkou menší, než odpovídá zákonu, po případě vrátí část daně, o kterou bylo zaplacené více.

(2) Poplatník má právo volby, chce-li daň zaplatiti za 6 měsíců nebo celý rok, při prvé

výměře daně (z vozidla, za které daň dosud placena nebyla) musí však daň být placena do konce běžného pololetí nebo běžného roku, a to poměrnou částí.

(3) Zároveň s placením daně (jde-li o vozidlo, pro něž dopravně-policejná značka dosud vydána nebyla, po zaplacení daně a obdržení dopravně-policejní značky) ohláší poplatník vozidlo vyměřovacímu úřadu přihláškou podle připojeného vzorce A. Přihlášku podat nutno i pro vozidla od daně osvobozená a uvésti důvod, pro který se o osvobození žádá. Vydal-li vyměřovací úřad poplatníku potvrzení o osvobození, netřeba přihlášek na další zdaňovací období zaslati, leč by důvod pro osvobození zanikl.

(4) Poplatník může přihlášku podat také ústně u vyměřovacího úřadu. I v tomto případě je povinen zapravit daň zvláštním vplatním listem poštovního úřadu šekového.

(5) Pro zdanění vozidel, s nimiž podnikají výrobci neb obchodníci vozidel zkusební jízdy (§ 11, odst. 1., č. 5., zákona), platí obdobně ustanovení odst. 1. až 4. s tou obměnou, že daň platí se nikoli za každé vozidlo, nýbrž za každou značku.

(6) Z vozidel sloužících k dopravě pošty a patřících poštovní správě zapraví ministerstvo pošt a telegrafů daň zvláštním vplatním listem poštovního úřadu šekového za veškerá tato vozidla a podá o nich s udáním celkového počtu vozidel podle jednotlivých druhů hromadnou přihlášku u zemského finančního ředitelství v Praze. Vozidla, jež byla poštovní správou k dopravě pošty najata, přihláší a daň z nich zapraví poplatníci sami. Mohou tak učiniti u vyměřovacího úřadu svého bydliště s výslovným upozorněním na přihlášce, že jde o vozidlo najaté poštovní správou. Vyměřovací úřad je povinen zaslati přihlášku s návěstím, doším od pošt. úřadu šekového zemskému finančnímu ředitelství v Praze. Ministerstvo pošt a telegrafů zašle tomuto úřadu podrobný seznam najatých vozidel, obsahující jména a bydliště majitelů a bližší označení vozidla (číslo dopravně-policejní značky, obsah válců, u autobusů váhu, u nákladních automobilů váhu a únosnost, případně i počet, váhu a únosnost vlečných vozů).

(7) Vozidla, která byla v používání již v době účinnosti zákona, třeba přihlášiti a daň z nich zapraviti do čtyř neděl po účinnosti tohoto nařízení.

(8) Vyměřovací úřad vypočte na základě doslých přihlášek daň, poznamená ji na při-

hlášce a, byla-li daň placena bez vydání daňového listu, porovná s touto daní a v případě nesrovnalosti předepíše dodatek nebo zářídí vrácení daně, o kterou bylo zaplacené více. Je-li vozidlo od daně osvobozeno, poznamená se okolnost tato na přihlášce. Na základě přihlášek, došlých návěsti a seznamů doslých od politických (policejních) úřadů, zanese vyměřovací úřad veškerá označená vozidla do seznamu motorových vozidel, který musí být veden v přesné patnosti a po projití každého půlletí kontrolován. Zjistí-li, že přihláška byla zaslána úřadu nepříslušnému nebo došla-li přihláška o vozidle najatém poštovní správcu, škrtně vyměřovací úřad dotyčné vozidlo v seznamu a poznamená, že a kterému vyměřovacímu úřadu byla přihláška s doslým návěstím poštovního úřadu šekového postoupena.

(9) Seznam motorových vozidel budiž zařízen tak, aby zvlášť vedená byla jednak poplatná vozidla podle jednotlivých druhů (motocykly, tříkolky, osobní automobily, autobusy, nákladní automobily, traktory, vozidla pro zkusební jízdy) vždy s případným údajem o počtu vlečných vozů a zdaňovacím základem, jednak vozidla od daně osvobozená rovněž podle druhů. Při vozidlech, uvedených v § 11, odst. 1, č. 3., zákona budiž uvedeno, zda jsou opatřena pneumatikami, či obručemi plněbryzovými nebo komorovými. Veškeré změny, nastalé v osobě majitele nebo v podkladě pro zdanění vozidla, musí být v seznamu vyznačeny. Zaniklo-li osvobození pro určité vozidlo, škrtně se toto v seznamu vozidel osvobozených a přenese se do seznamu vozidel poplatníků.

H. Cizozemská vozidla.

(10) Vozidla cizozemská, která přibudou do tuzemsku k jízdě na přechodnou dobu, jest třeba přihlášiti ústně a daň z nich zaplatiti u celního úřadu při záZNAMNÍM řízení. Na základě této přihlášky vydá celní úřad poplatníku daňový list obsahující jméno a bydliště poplatníka, označení vozidla, dobu, na kterou daň byla zaplacená, a výši daně. Jde-li o další zapravení daně nad dobu, pro kterou byla daň u celního úřadu zaplacená, jest možno přihlášku učiniti též (podle vzorce A) u kteréhokoliv finančního úřadu I. stolice, příslušného pro vyměření daně z tuzemských vozidel (§ 17, odst. 1., zákona), a daň zapraviti vplatním listem poštovního úřadu šekového. Daň z cizozemských vozidel, jež se budou v den účinnosti zákona nalézati na československém území, jakož i doplatky na daní při zmeškané přihlášce k dalšímu pobytu v tuzemsku,

mohou být též přihlášeny a zaplateny při výstupu u celního úřadu výstupního.

(11) V případech dovozu motorových vozidel drahou se pokládá za vstupní celní úřad onen, jemuž bylo vozidlo pohraničním celním úřadem poukázáno.

III. Společná ustanovení.

(12) Změny nastalé v platebním období v osobě majitele (na př. prodejem jiné osobě, dědictvím a podob.) nebo v podkladě pro zdanění určitého vozidla (v obsahu válců, ve váze, únosnosti) nemají pro dotčené platební období za následek změnu ve vyměřené dani. musí se však ohlásiti vyměřovacímu úřadu a předložiti zároveň stvrzenka vplatního listu poštovního úřadu šekového o placené dani (daňový list). Vyměřovací úřad vyznačí změnu na těchto listech a vrátí je poplatníku.

(13) Při zmeškané přihlašovací povinnosti může být z moci úřední vyměřena daň nad zákonnou sazbu o 10% vyšší. Za zmeškaní přihlašovací povinnosti se též pokládá, opomene-li poplatník přihlásiti cizozemské vozidlo k dalšímu pobytu v tuzemsku a zapraviti příslušnou daň včas, t. j. nejpozději v den, kdy pozbývá platnosti starý daňový list.

K § 18 zákona.

§ 24.

Sdelením o výši daně rozumí se jednak doručení daňového listu, jednak doručení vyzrozumění o doplatku (§ 16, odst. 1., zákona).

K § 21 zákona.

§ 25.

Promlčení daní přímých jest upraveno v §§ 277 až 282, vymáhání v §§ 343 a dalších zákona ze dne 15. června 1927, č. 76 Sb. z. a n., o přímých daních.

K § 22 zákona.

§ 26.

Na léta 1928 a další nesmí být předpisována a vybírána obecní dávka z držení motorických dopravních prostředků. Prokáže-li poplatník, že tuto dávku zaplatil za dobu od účinnosti zákona do konce r. 1927, započte se mu dávka placená na toto období do daně z motorových vozidel, vyměřené za totéž ob-

dobí. Průkaz o zaplacení obecní dávky z držení motorických vozidel podat dlužno zároveň s přihláškou vozidla podle § 16 zákona. Část daně, která zbývá po odečtení dávky, zaokrouhlí se na celé koruny dolů. Obdobně dlužno pošťupovati při započtení poplatku za povolení dočasného vstupu cizozemských automobilů.

K § 23 zákona.

§ 27.

Kontrola bude konána zejména prohlídkou stvrzenek vplatních listů neb daňových listů o zapravené dani a porovnáním jejich dat o vozidle s vozidlem samým. Rovněž se bude kontrola vztahovati na to, zda data potvrzení o osvobození se týkají skutečně vozidla kontrolovaného. Zjištěné závady jest oznámiti vyměřovacímu úřadu.

K § 25 zákona.

§ 28.

(1) Za osobní dopravu autobusy platí se dávka z jízdného ve výši stanovené pro železniční dopravu osobní, tou dobou tedy 30% z jízdného (podle zákona ze dne 30. června 1921, č. 242 Sb. z. a n., o dopravních daních, 20%, podle zákona ze dne 22. prosince 1924, č. 287 Sb. z. a n., jímž se mění některé předpisy o odpočívých a zaopatřovacích požitcích civilních státních a některých jiných veřejných zaměstnanců a pozůstalých po těchto zaměstnancích, dalších 10%). Každá změna v zátižení osobní železniční dopravy dávkou dopravní bude mít za následek i stejnou změnu v dávce z osobní dopravy autobusy.

(2) Za jízdné se považuje každý peníz, který se pod jakýmkoli názvem vybírá jako úplata za osobní dopravu autobusy. Plnění jiného druhu, jako pokuty, dávka z jízdného samá a pod., nejsou předmětem dávky.

§ 29.

(1) Osobní doprava autobusy, sloužícími výhradně dopravě v hranici obce, není předmětem dávky.

(2) Lístky dělnické a školní jsou osvobozeny od dávky. Za lístky dělnické a školní po kládají se takové, které se vydávají dělníkům k jízdám do práce nebo z práce, případně školní (studující) mládeži k návštěvě školy a zpáteční jízdě, je-li jejich cena proti normální snížena aspoň o 50%.

§ 30.

(1) Dávku zapravují osoby povinné k placení jízdného. Majitelé autobusů, a přenechali-li tito provozování dopravy z jakéhokoli důvodu třetím osobám (provozovatelům), tyto osoby, jsou povinny vydávat jízdní lístky a vybírat dávku od osob povinných k placení jízdného zároveň s jízdným; ručí s nimi nerozdílnou rukou za zapravení dávky.

(2) Na jízdních lístcích, jež musí být v aritmetickém pořadu očíslovány, a jež musí být upraveny tak, aby z nich bylo zřejmo, pro kterou trať (část trati) platí, bud' udán pouze úhrnný peníz (tedy včetně dávky), jenž se má platiti.

§ 31.

(1) Majitelé autobusů nebo provozovatelé vypočtou dávku za každý správní měsíc z celkových poplatních příjmů tohoto měsíce po srážce náhrad účtovaných za týž měsíc z poplatních příjmů a odvedou ji bez úředního měření zvláštním vplatním listem poštovního úřadu šekového nejdéle do 20. následujícího měsíce. Jiný způsob placení se nepřipouští. Vplatní listy lze koupiti u poštovních úřadů.

(2) Dávka se vypočte a odvede, nebyla-li z části prominuta, třemi třináctinami poplatné měsíční sumy jízdného včetně dávky.

(3) Jízdné v cizí měně přepočítá se na domácí měnu podle kursu „peníze“ pražské nejnovější bursy k poslednímu dni měsice, za který se dávka platí.

§ 32.

Zároveň s placením dávky bud' vyhotoven výpočet dávky podle připojeného vzorce B a zaslán vyměřovacímu úřadu, uvedenému v § 17, odst. 1. a 3., zákona; příslušnost vyměřovacího úřadu, uvedeného v § 17, odst. 1., zákona se řídí podle místa provozovny osobní dopravy autobusem. Nemá-li vozidlo v tuzemsku stálého stanoviště, budiž výpočet dávky zaslán vyměřovacímu úřadu, příslušnému podle místa, kde je v tuzemsku pravidelná konečná stanice vozidla.

§ 33.

Náhrada dávky jest jen tehdy přípustna, byla-li skutkovým omylem nebo účetním nedopatřením odvedena prokazatelně vyšší dávková částka, než jakou bylo odvésti podle zákona. Náhrada může být požadována jen do 3 let počítajíc ode dne, kdy odvedení dávky

mělo se státi. Žádost za náhradu třeba podati u úřadu označeného v § 32. Bude-li náhrada povolena, srazí se zpravidla příslušná částka z nejbližší měsíční platby dávkové.

§ 34.

Žádost za paušalování podle § 25 zákona třeba podati u ministerstva financí. Žádost nutno doložiti pomůckami potřebnými pro přibližné vyšetření dávky.

§ 35.

Dávka může být zcela nebo z části prominuta pro autobusy, obstarávající spojení v krajích, kde není souběžného spojení železničního. Za prominutí třeba zažádati u ministerstva financí. Žádost nutno doložiti mapkou kraje se zakreslenou autobusovou a železniční tratí pro posouzení, že tu není souběžného spojení železničního. V žádosti dlužno mimo to uvéstí, po případě prokázati okolnosti, které by částečné nebo úplné prominutí dávky odůvodňovaly. O žádosti rozhodne ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem železnic a ministerstvem pošt a telegrafů.

§ 36.

(1) Nebyla-li dávka odvedena včas, dlužno z příslušné částky dávky platiti úrok z prodlení ve výši stanovené pro poplatky přímo placené. V případě zkrácení dávky budiž bez zavedení trestního řízení úředně zjištěná zkrácená částka dávky předepsána v dvojnásobné výši i s příslušným úrokem z prodlení ze zkrácené dávky.

(2) Přestupky ustanovení o této dávce, jakož i nařízení a úředních příkazů prováděcích lze trestati pořádkovými pokutami až do 15.000 Kč. Za každý opětující se případ a za každé bezúspěšné vyzvání nebo napomenutí lze uložiti další pořádkovou pokutu až do 15.000 Kč.

§ 37.

Aby mohla být přezkoumána správnost odvedené dávky, může vyměřovací úřad kdykoliv nařídit u majitelů autobusů a provozovatelů dopravy autobusy prohlídku podaných výkazů a jiných dokladů; majitelé autobusů a provozovatelé dopravy autobusy jsou povinni vésti a na požádání předložiti legitimovaným úředním osobám finanční správy původní záznamy a knihy k nahlédnutí a dátí jim všechna potřebná vysvětlení k přezkoušení odvedené dávky.

§ 38.

(1) Výměry a rozhodnutí o dávce vydávají vyměřovací úřady, označené v § 32.

(2) Rozklady, stížnosti a rekursy proti výměře dávky a proti jiným nařízením a rozhodnutím, týkajícím se dávky, úroků z prodlení a zvýšení dle tohoto nařízení (§ 36), nutno podat do 30 dnů, směrují-li proti pořádkové pokutě, do 8 dnů u toho úřadu, který vydal dotyčný výměr, nařízení nebo rozhodnutí.

(3) O těchto opravných prostředcích rozhoduje ministerstvo financí jako jediná a konečná stolice. Ve případech hodných zřetele může být lhůta k podání stížnosti prodloužena úřadem, u kterého má být opravný prostředek podán.

(4) Nepodá-li se opravný prostředek v ustanovené lhůtě, může to mít škodlivé následky pouze pro tu stranu, které byl výměr doručen, anebo pro její dědice.

(5) Výměry, nařízení a rozhodnutí musí obsahovati udání úřadu, u kterého, a lhůtu, ve které může být opravný prostředek podán, sice počne lhůta běžeti teprve ode dne doručení výměru, obsahujícího tato data.

(6) Lhůta počíná dnem po doručení. Při počítání lhůty nečítají se dny poštovní dopravy v tom případě, byl-li dotčený spis podán včas poštovnímu úřadu na úřední potvrzení (podací list, recepis atd.). Připadne-li poslední den lhůty na neděli nebo státem uznaný svátek nebo památný den, končí se lhůta teprve příštího všedního dne.

(7) Zažádá-li strana u úřadu za prodloužení lhůty k uplatnění opravného prostředku, nebo požádá-li ve lhůtě, stanovené tímto paragrafem, za sdělení důvodů rozhodnutí, staví se lhůta až do dne doručení dotčeného vyřízení.

§ 39.

(1) Právo státu vyměřiti dávku promlčuje se v 5 letech. Promlčecí lhůta počíná běžeti od uplynutí správního roku, ve kterém úřad nabyl možnosti dávku vyměřiti. Uplynulo-li však dříve, než úřad nabude možnosti dávku předepsati, 30 let po projití správního roku, ve kterém povstala dotčená pohledávka, nelze vyměřovací právo vykonati.

(2) Právo vyměřiti částky, o něž bylo následkem nesprávného vyměření méně předepsáno, promlčí se ve třech letech po projití

správního roku, ve kterém se dávka původně vyměřená stala splatnou.

(3) Promlčení přeruší se v případech 1. a 2. odstavce úředními výkony, předsevzatými k vyměření dávky; o nichž byla strana zpravena.

(4) Po projití správního roku, ve kterém byl předsevzat poslední výkon úřední tohoto druhu, počíná běžeti nová lhůta promlčecí.

(5) Právo státu požadovati splatnou dávku promlčuje se v šesti letech od uplynutí správního roku, ve kterém nastala splatnost.

(6) Promlčení splatné dávky přeruší se doručením upomínky poplatníkovi, zavedením exekuce nebo povolením platební lhůty.

(7) Po uplynutí správního roku, ve kterém byla doručena poslední upomínka, učiněn poslední krok exekuční neb uplynula poslední lhůta, počíná běžeti nová promlčecí lhůta.

(8) Je-li dávka pojištěna ruční zástagou, nemůže být státu, pokud má zástagu v rukou, namítnuto, že opominul vykonati právo zástagní a nemůže se právo zástagní promlčeti. Také právo dlužníkovo, zástagu vykoupiti, se nepromlčuje. Pokud však pohledávka přesahuje cenu zástagy, může mezikm zaniknouti promlčením.

(9) Je-li splatná dávka zajištěna vkladem do pozemkové knihy nebo záznamem v úředních depositorych, nelze do 30 let po vkladu nebo záznamu proti uplatňování práva tím nabytého namítnuti promlčení, nastalé od té doby.

(10) Zvýšení dávky po rozumu § 36 tohoto nařízení promlčuje se v 5 letech ode dne, kdy nastalo zkrácení.

§ 40.

Stát vymáhá neodvedenou dávku, úroky z prodlení, zvýšení a pořádkové pokuty podle ustanovení platných pro vymáhání dlužních přímých poplatků.

§ 41.

Podání ve věcech dávky jsou i s přílohami prosty kolkovného, pokud mají za účel plnění dávky, uznání osvobození nebo úlev aneb slouží účelům kontrolním.

K § 26 zákona.

§ 42.

Při posuzování zvýšení daňového břemene lze přihlížeti jen k dani z motorových vozidel,

nikoli též k dávce z jízdného za osobní dopravu autobusy, poněvadž touto dávkou jsou povinny osoby cestující v autobusech.

(2) Provedením pověřují se ministři financí a veřejných prací v dohodě s ostatními zúčastněnými ministry.

K §§ 27 a 28 zákona.

§ 43.

(1) Účinnost tohoto nařízení počíná dnem 1. října 1927. Týmž dnem nabývá účinnosti zákon č. 116/1927 Sb. z. a n.

Dr. Šrámek v. r.

Černý v. r. Dr. Engliš v. r.

Dr. Hodža v. r. Dr. Mayr-Harting v. r.

Najman v. r. Dr. Spina v. r.

Udržal v. r. Dr. Tiso v. r.

Dr. Nosek v. r. Dr. Gažík v. r.

Vzorec A.
(k § 23.)

Čís. seznamu /19.....
(vyplní vyměřovací úřad).

Přihláška
k dani z motorových vozidel
na dobu od do

- a) vozidla dosud nezdaněného
- b) pro nezdaněné dosud značky vozidel, s nimiž podnikají výrobci nebo obchodníci motorových vozidel zkušební jízdy
- c) vozidla již zdaněného (značek již zdaněných) na další období
- d) vozidla již zdaněného, při němž nastala změna v osobě majitele
- e) vozidla již zdaněného, při němž nastala změna v podkladě pro zdanění
- f) vozidla dosud od daně osvobozeného, jehož osvobození zaniklo.

Návod.

Co se z předtisku nehodí, budiž škrtnuto.

U vozidel tuzemských dlužno přihlášku k bodu a) až c) podati u (okresního) fin. ředitelství (fin. inspektorátu), v jehož obvodu má vozidlo stálé stanoviště, před použitím vozidla dosud nezdaněného, pokud se týče před uplynutím posledního období, za něž daň byla zaplacena, přihlášku k bodu d) až f) do 8 dnů po nastalé změně.

Cizozemská vozidla přihlásí se u celního úřadu při záZNAMNÍM řízení. Zdrží-li se vozidlo v tuzemsku ještě po uplynutí období, na které daň byla zaplacena, možno přihlášku podati též u kteréhokoli (okresního) fin. řed. (fin. inspektorátu) v tuzemsku.

Pro každé vozidlo předložena budiž zvláštní přihláška; přihlášku k bodu b) podati jest souhrně pro veškeré zkušební značky výrobce (obchodu).

Vydal-li vyměř. úřad poplatníku potvrzení o osvobození, nepodává se další přihláška, pokud osvobozenec důvod trvá.

Jméno, povolání, bydliště poplatníka a při tuzemském vozidle též stálé stanoviště vozidla	Druh vozidla (motocykl, tří- kolka, osobní auto, autobus, traktor, náklad- ní auto, auto používané stří- davě k dopravě osob a zboží, kolo — bicykl — s pomocným motorkem)	Typa vozidla (firma výrobce, tovární číslo motoru a podstavce [chassis])	Způsob pohonu (motor spalovací, elektrický, parní)	Písmeno a číslo dopravně- policejní značky	U tuzemských zemských, vyměruje-li platných pro vo-	
					aut osobních, hnaných motorem	spalovacím elektrickým
1	2	3	4	5	6	7
					Počet válců	Váha v kg
					Vrtání (v mm)	
					Zdvih (v mm)	
					Obsah válců (v litrech)	

(Vyplní vyměřovací úřad.)

Podle návěsti zapraveno na dobu od 19..... do 19.....

na dani Kč

Vyměřená daň činí Kč

Vyplývá doplatek (přeplatek) Kč

V , dne 19.....

Razítko.

Podpis úředníka.

po případě cizose daň podle sazeb zidla tuzemská		U cizozemských		U vozidel, s nimiž podnikají výrobci neb obchodníci motor. vozidel zkoušební jízdy: počet značek		Důvod pro osvobození od daně neb důvod pro slevu (§ 9., § 11., odst. 5. zák.)	Vypočtená a zaplacená daň		
autobusů, traktorů	nákladních vozidel a vozidel používaných střídavě k dopravě zboží a osob	moto- cykly, tříkolek, osobních aut	autobusů, nákladních vozidel a traktorů	na moto- cykly neb tříkolky	na jiná vozidla				
8	9	10	11	12	13	14	15		
Váha vozidla v kg	Váha vozidla v kg	Počet dnů pobytu v tuzemsku	Váha vozidla v kg	Počet dnů pobytu v tuzemsku			U poštovního (celního) úřadu v	Dne	Kč h
Počet vlečných vozů a jich váha v kg	Únosnost vozidla v kg								
Druh obručí (pneumatiky, obruče plnopryžové, obruče komorové)	Počet vlečných vozů a jejich váha v kg								
	Únosnost vlečných vozů v kg								
	Druh obručí (pneumatiky, obruče plnopryžové, obruče komorové)								

V....., dne 19 ..

Podpis:

Jméno a bydliště majitele autobusu:	Výpočet dávky z jízdného za osobní dopravu autobusy
Jméno a bydliště provozovatele dopravy autobusy:	za měsíc 19

1	2	3	4	5	6	7
				Zaplacená dávka z jízdného		Poznámka (zejména vy- svělení rozdílu, nesouhlasí-li vý- počet dárky podle sloupce 5 s platbou podle sloupce 6)
				Dávka z jízdného t. j. z 13 částky vykizané ve sloupcí 4	u poštovního úřadu dne v	Kč h
Označení trati (linky), místo provozovny, u cizozemských auto- busů pravidelná konečná stanice vozidla	Celkový příjem (včetně davy) na jízdném za- osobní dopravu, podrobeny dávce	Náhrady (včetně davy) z dopravy osob podroběny dávce	Základna pro výpočet dárky, t. j. rozdíl údajů sloupců 2 a 3	Dávka z jízdného t. j. z 13 částky vykizané ve sloupcí 4		
	Kč	h	Kč	Kč	Kč	h

(Vyplní vyměřovací úřad).

Podle návěsti zapraveno	Kč
Vyměřená dávka čení	Kč
<u> </u>	<u> </u>
Vyplývá doplatek (přeplatek)	Kč

Při částečném prominutí dávky upraví se příslušně znění sloupuce 5.

Podpis úředníka.
Razitko.

145.

**Vyhláška ministerstva financí
ze dne 13. září 1927
o zřízení odvolacích komisií.**

Podle § 248 zákona ze dne 15. června 1927, č. 76 Sb. z. a n., o přímých daních, zřizují se tyto odvolací komise:

Obvod odvolací komise	Sídlo odvolací komise	Počet členů (náhradníků) odvolací komise
Obvod zem. fin. řed. v Praze	Praha	22
" " " " v Brně	Brno	16
" fin. řed. v Opavě . . .	Opava	9
" gen. fin. řed. v Bratislavě	Bratislava	20
" hl. fin. řed. v Užhorodě	Užhorod	7

Dr. Engliš v. r.

146.

**Vládní nařízení
ze dne 15. září 1927,
kterým se připouští k úřednímu zjišťování
alkoholu vyrobeného v lihovarech kontrolní
měřidlo soustavy Zehrovy.**

Vláda republiky československé nařizuje podle § 51 zákona o dani z lihu ze dne 20. června 1888, č. 95 ř. z., a § 49 zák. čl. XXVIII/1908:

§ 1.

(1) K úřednímu zjišťování alkoholu vyrobeného v lihovarech připouštějí se mimo kontrolní měřidla soustavy Fučíkovského, zavedená vládním nařízením ze dne 19. října 1922, č. 306 Sb. z. a n., kontrolní měřidla lihová soustavy Zehrovy přesně podle připojeného popisu upravená. Při zavedení těchto měřidel dbátí jest přiloženého návodu o jich použití.

(2) Pokud jde o postavení a v činnost uvedení nových měřidel, smí být v lihovarech k úřednímu zjišťování vyrobeného alkoholu používáno jen kontrolních měřidel soustavy Fučíkovského a kontrolních měřidel soustavy Zehrovy.

§ 2.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení a jeho provedením pověřuje se ministr financí.

Dr. Šrámek v. r.

Černý v. r.	Dr. Spina v. r.
Dr. Engliš v. r.	Udržal v. r.
Dr. Hodža v. r.	Dr. Tiso v. r.
Dr. Mayr-Harting v. r.	Dr. Nosek v. r.
Najman v. r.	Dr. Gažík v. r.

**Kontrolní měřidlo lihové soustavy
Zehrovy.**

Výrobce: Ing. VRATISLAV A. ZEHR, Stará Boleslav

I. Přehled a označení jednotlivých součástí kontrolního měřidla lihového s vyznačením materiálu, z něhož jsou zhotoveny.

- A. Skříň.
- B. Jímka pro alkoholometr.
- C. Hlavní měrný buben.
- D. Hlavní počítadlo.
- E. Korýtko hlavního bubnu.
- F. Násoska u korýtka hlavního bubnu.
- G. Přepadní žlábek.
- H. Záložní měrný buben.
- I. Záložní počítadlo.
- K. Korýtko záložního bubnu.
- L. Násoska u korýtka záložního bubnu.
- M. Sběrné koryto.
- N. Lapač vzorků u hlavního bubnu.
- O. Lapač vzorků u záložního bubnu.
- P. Sběrná nádoba pro vzorky přímé kontroly.
- R. Sběrná nádoba pro vzorky vrchní kontroly.
- S. Vložková nádobka přímé kontroly.
- T. Vložková nádobka vrchní kontroly.
- U. Zvonkové ústrojí.
- V. Poplaškové ústrojí.
- W. Vzdūvná nádobka.
- X. Maximální teploměr.
- Z. Základní deska.

A. Skříň.

A1	dno a zadní stěna skříně	ze železa
A2	přední stěna a bočné stěny skříně	ze železa
A3	sedm zapuštěných šroubů pro	
	A2	z mosaze
A4	víko skříně	ze železa

A5	dva šrouby pro úřední uzávěru	z mosaze
A6	zorné sklo	ze skla
A7	rámeček zorného skla	z britania
A8	hlavní část kostry	ze železa
A9	nosná příčka pro ložisko hlavního bubnu	ze železa
A10	nosná příčka pro přítokovou trubici hlav. bubnu	ze železa
A11	nosná příčka pro lůžko záložního bubnu	ze železa
A12	dva šrouby k A9	z mosaze
A13	dva šrouby k A10	z mosaze
A14	dva šrouby k A11	z mosaze
A15	štolička pro sběrné koryto	ze železa
A16	štolička pro sběrnou nádobu přímé kontroly	ze železa
A17	štolička pro sběrnou nádobu vrchní kontroly	ze železa
A18	dvířka přímé kontroly	ze železa
A19	dvířka vrchní kontroly	ze železa
A20	otvor pro přítokovou trubici	
A21	otvor pro odtokovou trubici	
A22	větrací skulina	
A23	skoby k zvedání měřidla	ze železa
A24	rukovět u víka	ze železa
A25	čtyři šrouby do základní desky	ze železa
A26	dva otvory ve dně skříně	
A27	skulina pro paličku zvonku	

B. Jímka pro alkoholometr.

B1	těleso jímky	z britania
B2	šroubení přítokové trubice	z mosaze
B3	sítko	z britania
B4	stavěcí matka	z mosaze
B5	šroub k B1 a A10	z mosaze
B6	šroub k B1 a A11	z mosaze
B7	napájecí trubice bubnu	z mosaze
B8	vzdušná komora	z britania
B9	větrací mřížka	z britania
B10	napájecí komora	z britania
B11	nořítko pro alkoholometr s přepadem	z britania
B12	opérná přírubu	z mosaze
B13	miska kol sítka	z britania
B14	dva výrezy misky	
B15	skulina pro poplašku	

C. Hlavní měrný buben.

C1	buben	z britania
C2	hřídel hlavního bubnu	z mosaze
C3	bubnová část spojky k hlavnímu počitadlu	z mosaze
C4	lůžko v napájecí trubici	z mosaze
C5	vrchlík ložiska hlavního bubnu	z mosaze

C6	spodní část ložiska hlavního bubnu	z mosaze
C7	dva šrouby k C5	z mosaze
C8	dva šrouby k C6	z mosaze
C9	západka rohatky hlavního bubnu	z mosaze
C10	čep západky hlavního bubnu	z mosaze
C11	čtyři páry naběraček hlavního bubnu	z britania
C12	čtyři šrouby k C11	z mosaze
C13	rohatka hlavního bubnu	z mosaze
C14	větrací otvory	

D. Hlavní počitadlo.

D1	počitadlo	z mosaze
D2	počitadlová část spojky s rohatkou	z mosaze
D3	západka	z mosaze
D4	ochranný plech počitadla	ze železa
D5	dva šrouby pro D1	z mosaze

E. Korýtko hlavního bubnu.

E1	korýtko	z britania
E2	šroubení pro násosku	z mosaze
E3	pojišťovací štěrbina odtoková	

F. Násoska hlavního bubnu.

F1	násoska	z britania
F2	šroubení pro F1	z mosaze

G. Přepadní žlábek.

G1	žlábek	z britania
G2	nádobka	ze skla
G3	křídlový připevňovací šroub pro G1	z mosaze
G4	otvor k nádobce G2	

H. Záložní měrný buben.

H1	buben	z britania
H2	hřídel záložního bubnu	z mosaze
H3	bubnová část spojky k záložnímu počitadlu	z mosaze
H4	lůžko pro H2	z mosaze
H5	vrchlík ložiska záložního bubnu	z mosaze
H6	spodní část ložiska záložního bubnu	z mosaze
H7	dva šrouby k H5	z mosaze
H8	dva šrouby k H6	z mosaze
H9	západka rohatky záložního bubnu	z mosaze
H10	čep západky záložního bubnu	z mosaze
H11	čtyři páry naběraček záložního bubnu	z britania
H12	čtyři šrouby k H11	z mosaze

H13 rohatka záložního bubnu	z mosaze	S. Vložková nádobka přímé kontroly.
H14 větrací otvory		
H15 rohatka pro poplašku a zvonek	z mosaze	S1 vložková nádobka z britania
		S2 pípa vložkové nádobky přímé kontroly z mosaze
I. Záložní počitadlo.		S3 šroubová uzávěrka z britania
I1 počitadlo	z mosaze	T. Vložková nádobka vrchní kontroly.
I2 počitadlová část spojky s rohatkou	z mosaze	T1 vložková nádobka z britania
I3 západka	z mosaze	T2 pípa vložkové nádobky vrchní kontroly z mosaze
I4 dva šrouby pro I1	z mosaze	T3 šroubová uzávěrka z britania
K. Korýtko záložního bubnu.		U. Zvonkové ústrojí.
K1 korýtko	z britania	U1 zvonek z litiny
K2 šroubení pro násosku	z mosaze	U2 čtyři šrouby pro U1 z mosaze
K3 pojistná štěrbina odtoková		U3 skrytý závěs pro U1 ze železa
L. Násoska záložního bubnu.		U4 palička zvonku z mosaze
L1 násoska	z britania	V. Poplaškové ústrojí.
L2 šroubení pro L1	z mosaze	V1 poplaška z britania
M. Sběrné koryto.		V2 čep poplašky z mosaze
M1 koryto	z britania	V3 tyčinka pro pohon paličky U4 z mosaze
M2 šroubení odtokové trubice	z mosaze	V4 vedení pro V3 z mosaze
M3 matka k M2	z mosaze	V5 lomené raménko z mosaze
N. Lapač vzorků u hlavního bubnu.		V6 kotouček k zachycování poplašky z mosaze
N1 dvojitý lapač	z britania	V7 čep paličky z mosaze
N2 dvě odváděcí trubice	z mosaze	W. Vzděvná nádobka.
N3 dvě šroubení k N2	z mosaze	W1 nádobka z britania
N4 dvě hydraulické uzávěrky	z britania	W2 dvě štěrbiny z britania
O. Lapač vzorků u záložního bubnu.		X. Maximální teploměr.
O1 dvojitý lapač	z britania	X1 teploměr
O2 dvě odváděcí trubice	z mosaze	X2 držák pro X1 z mosaze
O3 dvě šroubení k O2	z mosaze	Z. Základní deska.
O4 dvě hydraulické uzávěrky	z britania	Z1 základní deska ze železa
P. Sběrná nádoba pro vzorky přímé kontroly.		Z2 kotvicevitý zápustek ze železa
P1 sběrná nádoba	z britania	II. Hlavní součásti kontrolního měřidla lihového (obraz 1, 2, 3, 4, 5, 6) jsou:
P2 pípa sběrné nádoby přímé kontroly	z mosaze	1. Skříň s kostrou, kdež jsou uloženy všecké součástky měřidla.
P3 šroubová uzávěrka sběrné nádoby přímé kontroly	z britania	2. Jímka pro alkoholometr.
P4 dvě šroubení pro odváděcí trubice lapačů vzorků	z mosaze	3. Hlavní měrný buben s počitadlem.
R. Sběrná nádoba pro vzorky vrchní kontroly.		4. Kontrolní a měrné zařízení pro činnost za poruchy pravidelného chodu hlavního buben:
R1 sběrná nádoba	z britania	a) záložní buben s počitadlem,
R2 pípa sběrné nádoby vrchní kontroly	z mosaze	b) zvonkové ústrojí,
R3 šroubová uzávěrka sběrné nádoby vrchní kontroly	z britania	c) poplaškové ústrojí.
R4 dvě šroubení pro odváděcí trubice lapačů vzorků	z mosaze	

5. Vzorkovací zařízení.

6. Zvláštní pojistná zařízení.

Každé kontrolní měřidlo jest označeno firmou výrobce a pořadovým výrobním číslem, které jest vyraženo také na všech hlavních a větších vedlejších součástkách měřidla.

K měřidlu náleží základní deska s kotvicovitým záplastkem k zazdění do cihlového podstavce.

1. Skříň s kostrou.

Skříň slouží k ochraně v ní uložených součástí měřidla.

Skříň má tři díly:

První díl A1 vytvořen jest dnem a zadní stěnou skříně, jež jsou pevně spojeny a mají ve svém vnitřním prostoru ze železných tyčí sestrojenou kostru A8. Tato kostra jest vlastním nosičem všech vnitřních součástí měřidla.

Dno skříně má ve svém středu dva otvory v průměru 30 mm pro odtékání lihu v určitých, v dalším uvedených případech, a na všech čtyřech rozích vrtané patky k upevnění skříně čtyřmi šrouby na základní desku.

V zadní stěně skříně jest otvor A20 pro přítokovou trubici, nad ním větrací skulina A22, pod ním vpravo skulina A27 pro paličku zvonku zevně připevněného.

Druhý díl skříně A2 tvoří její přední stěnu a obě postranní stěny. Tento druhý díl skříně spojí se s dílem prvním sedmi šrouby A3.

Přední stěna skříně má toliko výřez pro odtokovou trubici A21. Levá stěna má výřez pro hlavní počítadlo D1 a dvířka A18 k vložkové a sběrné nádobě přímé kontroly.

Pravá stěna má výřez pro záložní počítadlo I1 a dvířka A19 k vložkové a sběrné nádobě vrchní kontroly a k soupravě nástrojů.

Tento druhý díl skříně dá se po odstranění sedmi šroubů A3 odejmouti, čímž se obnaží vnitřní ústrojí měřidla se tří stran.

Na obou stranách skříně jsou zevně ve stejné výši připevněny čtyři skoby A23 k zachycení při zvedání a přemístění měřidla.

Třetí díl skříně tvoří víko A4, kterým se měřidlo přikrývá. Víko se uzavírá dvěma šrouby A5, přizpůsobenými pro úřední závěru.

Na víku jest zorné sklo A6 nejméně 5 mm silné.

Při otvírání měřidla posunuje se víko ku předu táhnutím za rukověť A24 vpředu umístěnou.

Všechny tři díly skříně jsou na svých hranách vyztuženy železnými žebry.

Vnější povrch skříně jest natřen černou olejovou barvou, vnitřek skříně i s kostrou vhodným trvanlivým nátěrem.

2. Jímka pro alkoholometr.

Jímka pro alkoholometr sestrojena jest takto: část B8, opatřená na horním díle větrací mřížkou B9, jímá líh přivedený přítokovou trubicí, šroubením B2 opatřenou, do výše přepadu nořítka B11, z něhož líh stéká sítkem B3 do napájecí komory B10, odkudž napájecí trubicí B7 plní buben C1.

Líh případně z jímky B1 vyhrklý zachycuje se na misce kol sítna B13 a stéká dvěma výřezy B4 do napájecí komory B10.

Jímka jest připevněna matkou B4 k zadní stěně skříně A1 a dvěma šrouby B5 a B6 na podpěrné stolice A10 a A11 s kostrou pevně spojené.

Zorným sklem A6 ve víku skříně lze pozorovati přítok lihu do měřidla, stav alkoholometru a případně nastavší výstrahu poplaškou.

3. Hlavní měrný buben s počítadlem.

Měrný buben C1 jest rozdelen vnitřní stěnou na dvě poloviny; v každé z nich jsou dvě stejné měrné komory po 5 litrech obsahu. Komory jedné poloviny sestaveny jsou v pravém úhlhu ke komorám poloviny druhé.

Na každé postranní stěně bubnu zvláštní malé dva větrací otvory C14 určeny jsou pro unikání vzdduchu a plynu z bubnu.

Měrné komory bubnu plní se kanálky 1, 2, 3 a 4 ze středové komory. Ve středové komoře jest usazen mosazný kříž, jímž prochází hřidel C2 měrného bubnu.

Hřidel C2 jest nesen vpravo lůžkem C4, vlevo ložiskem C5 C6.

Lůžko C4 jest umístěno v napájecí trubici B7 v jejím ústí v bubnu.

Vrchlík ložiska C5 má mazací důlek.

Líh přitékající do bubnu trubicí B7 zaplavuje jeho středovou komoru, z níž se plní nejprve ta měrná komora, jejíž plnicí kanálek s příslušným přepadem má polohu nejnižší.

Z obrázku 6 jest patrna působnost měrného bubnu.

Obraz č. 6/A naznačuje jeho polohu v okamžiku, když se plní měrná komora I. Tato se musí zcela naplnit, protože k ní nalezející plnicí kanálek 1 jest ve vodorovné poloze; líh nepřetržitě přitékající rozlévá se v měrné komoře I. souměrně podle svislé roviny a drží buben v rovnováze. Teprve po naplnění měrné komory I., když líh ve středové komoře stoupne do výše přepadu plnicího kanálku 2, počne se plnit měrná komora II., v níž se líh shromažďuje na levé straně od svislé roviny souměrnosti bubnu, a svou tíží poruší jeho rovnováhu. Tím uvede se buben do pohybu v opačném směru ručiček hodinových a měrná komora I. se počne vyprazdňovat.

Vyprazdňování jednotlivých měrných komor děje se vylévacími kanálky 5, 6, 7, 8, vyušťujicimi obdélníkovými výrezy v oblé části pláště měrného bubnu.

Vylévací kanálky jsou tak sestrojeny, že v žádné poloze nemůže jimi líh protékat, když by se buben za přítoku líhu z jakékoli příčiny zastavil.

Hlavní buben otáčí se vrchem k zadní stěně skříně; západka C9 u ložiska C5, C6, zasahující do rohatky C13, na hřídeli bubnu nasazené, brání zpětnému otáčení bubnu.

Hřidel C2 nese bubnovou část spojky C3, kteráž kolíčkem zachycuje spojku D2 hřideleku hlavního počitadla D1.

Hlavní počitadlo má 5 číselníků. Ručičky všech číselníků otáčejí se ve směru ručiček hodinových.

První číselník napravo ukazuje jednotky a desítky a jest jednak čárkami, jednak číslicemi rozdelen na 20 dílů, z nichž každý značí 5 litrů.

Další čtyři číselníky nalevo jsou rozděleny podle desetinné soustavy na 10 dílů, a to od 0 až do 9, a udávají sta, tisice, desetitisice a statisice.

Číselné údaje rostou tedy až do 999.990, případně až k čárce, ležící na prvném číselníku mezi čísly 90 a 100, tudiž až do 999.995, načež následuje 1.000.000, který je vyznačen tím, že ručičky všech číselníků ukazují na nulu.

Ručička prvého číselníku napravo posune se při vyprázdnění každé měrné komory bubnu (= 5 litrů) o jeden dílek dále, kdežto ručičky ostatních čtyř číselníků postupují jen pozvolnou a dosáhnou číslice další teprve tehdy, když ručička sousedního číselníku napravo dostíhne nuly.

Údaje počitadla musí se proto odečítati tak, že, neukazuje-li ručička na některém ze zmíněných čtyř číselníků přesně na určité číslo, nýbrž leží mezi dvěma čísly, musí se odečisti vždy číslo nižší.

Nejsme-li jisti, zda některá ručička dosáhla již nejbližší vyššího čísla, aneb má-li se odečisti ještě číslo předcházející, jest pouze třeba všimnouti si polohy ručičky sousedního číselníku vpravo. Nedosáhla-li na tomto číselníku ručička ještě nuly, odečte se na sousedním levém číselníku číslo nižší.

Mezi dvěma sousedními číselníky jest tedy podobný pomér jako u obyčejných hodin mezi ručičkou hodinovou a minutovou.

Označíme-li první tři číselníky od prava doleva číslicemi I, II a III a stojí-li ručičky na číselníku II a III těsně před číslicí 9, avšak ručička na číselníku I ukazuje na číslici 90, odečte se na těchto třech číselnicích 8.890.

Kdyby ručička na číselníku I posunula se až na nulu, postoupila by ručička na číselníku II přesně na číslici 9 a ručička na číselníku III posunula by se ještě blíže k číslici 9 a odečetlo by se 8.900.

Číslo 9.000 odečetlo by se teprve tehdy, kdyby ručičky na číselníku I a II dosáhly nuly a ručička na číselníku III ukazovala přesně na číslici 9.

Z měrných komor bubnu vylévá se líh do korýtku E1.

Když hladina líhu v korýtku E1 dosáhne výšky, při níž násoska F1 počne účinkovati, odtáhne se vylitá náplň měrné komory násoskou do sběrného koryta M1, odkudž pak líh odtokovou trubicí M2 opouští měřidlo.

Na vnitřní stěně korýtku E1 jest obdélníková pojíšťovací štěrbina E3, jíž by líh přetékal do sběrného koryta M1, kdyby násoska selhala.

4 Kontrolní a měrné zařízení pro činnost za poruchy pravidelného chodu hlavního bubnu.

a) Záložní měrný buben s počitadlem.

Přestane-li se hlavní buben z jakékoli příčiny otáčeti anebo je-li přítok líhu tak silný, že hlavní buben nestačí líh plnicími kanálky 1, 2, 3 a 4 jímati, počne z jeho střední komory hrdlem líh přetékat a přichází po přepadním žlábkem G1 do záložního bubnu H1. Týž má stejnou velikost, stejně zařízení a stejnou působnost jako buben hlavní, jen že se ctáčí směrem opačným a má

na hřídeli rohatku k pohonu ústrojí poplaškového a zvonkového.

Záložní buben spočívá hřídelem H2 vlevo na lůžku H4, vpravo na ložisku H5 H6. Vrchlík tohoto ložiska má mazací důlek.

Pravý konec hřídele H2 jest spojen se záložním počítadlem I1; spojení toto je stejně jako u hlavního bubnu.

Záložní počítadlo jest úplně stejné jako počítadlo hlavní.

Ze záložního bubnu H1 vylévá se líh do korýtka K1, odkudž jest odssáván násoskou L1, stejně jak bylo popsáno u hlavního bubnu. Korýtko K1 má také pojíšťovací edtokovou štěrbinu K3.

Přepadní žlábek G1, připevněný křídlovým šroubem G3, má na spodu proti otvoru G4 našroubovanou skleněnou nádobku G2, do níž se zachytí část tekutiny, případně žlábekem tekoucí.

b) Zvonkové ústrojí.

Zevně na zadní stěně skříně A1 umístěn jest zvonek U1, na nějž narází palička U4, uváděná v činnost tyčinkou V3, která zapadá do rohatky H15, nasazené na hřídeli záložního bubnu.

c) Poplaškové ústrojí.

V základním postavení je poplaška V1 v poloze svislé a zcela ukrytá v měřidle. Byl-li záložní buben uveden v činnost, objeví se za zorným sklem víka červený kotouč poplašky a na výstrahu zazní zvonek U1.

Když se záložní buben pootočí, zvedne rohatka H15 tyčinku V3 a ta zase nazvedne k úderu pružné péro paličky zvonku U4, tvořící pravé rameno páky. Tím zároveň klesne levé rameno této páky, jsoucí v pevném spojení s lomeným raménkem V5, opatřeným kotoučkem V6, který drží poplašku V1, pokud záložní buben jest v klidu, v základní svislé poloze. Poklesnutím levého ramene páky se poplaška účinkem své váhy vypne, sklopí a zůstane neodvisle od dalšího pohybu záložního bubnu trvale ve výstražné poloze. Má-li se toto zařízení uvést opět do základní polohy, jest třeba poplašku postavit a záložní buben do té míry pootočit, až kotouček V6 zachytí dolní konec poplašky. Tím jest svislá poloha poplašky opětně ustálena.

5. Vzorkovací zařízení.

Pro zjištování alkoholové hodnoty líhu jsou do skříně kontrolního měřidla vloženy dvě

sběrné nádoby P1 a R1, v nichž se shromážďují vzorky vybrané naběračkami C11 a H11 z každého výlevu měrného bubnu.

Sběrné nádoby, opatřené naře šroubovými uzávěrkami P3 a R3, mají dna skloňená k výpustným pípám P2 a R2, aby se nechaly dokonale a rychle vyprázdnit.

Nádoba P1, umístěná při zadní stěně skříně, sbírá vzorky pro přímou kontrolu, nádoba R1 u přední stěny skříně sbírá vzorky pro vrchní kontrolu.

Sběrná nádoba přímé kontroly jímá 15 nebo 30 litrů, sběrná nádoba vrchní kontroly jímá 22 neb 44 litry.

Vzorky brány jsou naběračkami C11 a H11, umístěnými na pravé stěně hlavního bubnu a na levé stěně záložního bubnu.

Naběračky jsou ve čtyřech párech stejnoměrně rozděleny při obvodu bubnu a berou vzorky z líhu vylitého do korýtka E1 nebo K1 tak, že jedna naběračka bere vzorek pro přímou kontrolu, druhá naběračka téhož páru pro vrchní kontrolu.

Každá naběračka jest úplně samostatná a plní se kruhovými otvory s obou stran.

Naběračky vylévají svůj obsah do dvojdlných lapačů N1 a O1, které jsou tak sestřeleny, aby se do nich vylité vzorky dostaly nejkratší cestou do odváděcích trubic a příšly co nejméně ve styk se stěnami, aby vypáření líhu omezeno bylo na míru nejmenší.

Odváděcí trubice opatřeny jsou u obou lapačů hydraulickými uzávěrkami N4 a O4.

Ve sběrné nádobě přechází trubice ve žlábeč, sahající až téměř ke dnu sběrné nádoby a směřující k vypouštěcí pípě, po němž stéká líh, aniž by se rozstříkoval.

Odváděcí trubice lapače vzorků záložního bubnu slouží zároveň k unikání vzduchu ze sběrných nádob.

Kdyby sběrné nádoby byly již plné a nebyly včas vyprázdněny, plnily by se dalším vzorkovým líhem všecky čtyři odváděcí trubice i oba lapače vzorků, a z lapače O1, který jest o 4 cm niže nežli lapač N1, stékal by líh do korýtka K1.

K posouzení případného úbytku na alkoholové hodnotě vzorků, ve sběrných nádobách po určitou dobu jímaných, jest vletována do každé z obou sběrných nádob nádobka vložková as o 1 litru obsahu. Vložkové nádobky S1 a T1 jsou opatřeny výpustnými pípami S2 a T2 a šroubovými uzávěrkami S3 a T3, ma-

jícími ve svém středu větrací otvor. Tyto nádobky plní se lihem o známé alkoholové hodnotě, s níž se porovná alkoholová hodnota téhož lihu, po určité době z týchž nádobek vypuštěného a přezkoušeného.

Pípy sběrných i vložkových nádob jsou připustny dvírkami na bočních stěnách skříně umístěnými.

6. Zvláštní pojistná zařízení.

a) Ochrana proti zastavení odtékajícího lihu.

Na přední stěně sběrné nádoby přímé kontroly jest zavěšena úzká nádobka W1 as 0'25 litru obsahu. Tato nádobka má dvě štěrbiny W2, jichž spodní hrany leží o něco výše než spodní hrana pojíšovací štěrbiny odtokové E3 korýtku hlavního bubnu.

Vzedme-li se líh přes okraj sběrného koryta M1, proběhne otvory ve dně skříně a rozteče se po základní desce a po podstavci, aniž nastane porucha v chodu měrného bubnu. Bylo by však usilováno o to, aby bylo zabráněno odtékání líhu přes podstavec při takovém vzdutí líhu v měřidle, že by oba bubny přestaly správně účinkovat, vnikne líh do nádobky W1 štěrbinami W2 a nádobka zůstane líhem naplněna.

Stejně by se stalo, byla-li by do měřidla jako vzduvná tekutina uvedena voda. Nádobka W1 zůstala by pak naplněna vodou.

b) Maximální teploměr.

Na předním okraji korýtku hlavního bubnu jest uložen cejchovaný maximální teploměr podle Celsia XI ke kontrole nejvyšší teploty, již byl vystaven vnitřek měřidla.

c) Ochranný pláště.

Celé měřidlo, až na zorné sklo A6 a číselník hlavního počítadla D1, jest úplně zakryto ochranným pláštěm ze zinkového plechu. Na bočních stranách ochranného pláště jsou dvířka ke dvírkám A18 a A19 skříně.

d) Zajištění kontrolního měřidla lihového úředními závěrami.

1. Na skříni:

aa) na obou šroubech A5 víka skříně;

bb) na dvírkách A18 a A19 ke sběrným nádobám;

cc) na šroubení přítokové trubice B2 a šroubení odtokové trubice M2;

dd) na drátech protažených otvory šroubů, jimiž jest připevněna skříň k základní desce.

Mimo to jest zajištěn maximální teploměr a obě počítadla uvnitř měřidla původní úřední olůvkovou závěrou cejchovní.

Při odebrání nebo porušení původních závěr na počítadlech neb na maximálním teploměru musí být tyto závěry nahrazeny závěrami vrchní kontroly.

2. Na ochranném plášti:

- aa) na krycím štítku přítokové trubice;
- bb) na krycím štítku odtokové trubice;
- cc) na dvou spojkách zadní stěny;
- dd) na obou dvírkách.

III. Návod k používání kontrolního měřidla lihového soustavy Zehrovy.

Pro používání kontrolního měřidla lihového soustavy Zehrovy k úřednímu zjišťování alkoholu vyrobeného v lihovarech platí povšechné předpisy o používání kontrolního měřidla soustavy Beschornerovy, vydané vnesením bývalého rakouského ministerstva financí ze dne 2. července 1888, č. 22.238 ř. z. č. 124, Věstník ministerstva financí č. 30 z roku 1888, případně vnesením bývalého uherského ministerstva financí ze dne 30. července 1888, č. 45.795, Věstník uherského ministerstva financí č. 27 z roku 1888, s těmito odchylkami, pokud se týče doplňky:

1. Každé kontrolní měřidlo, kterého má být použito v lihovaru k zjišťování vyrobeného alkoholu, musí být vyzkoušeno československým ústředním inspektorátem pro službu cejchovní v Praze nebo zmocněným úřadem cejchovním za součinnosti úředníka finanční správy k tomu zvláště vyslaného. Po vyzkoušení opatří se měřidlo úředním nálezem o zkoušce a státní cejchovní značkou, a to

a) těsně na přepadních hranách všech čtyř vylévacích otvorů obou bubnů, při čemž jedné z těchto značek u každého bubnu se připojí i letopočet;

b) na všech naběračkách a

c) na cínových vložkách zasazených v přední a zadní stěně skříně uvnitř měřidla.

Duplikáty úředních nálezů o zkoušce měřidla vydává na žádost československý ústřední inspektorát pro službu cejchovní v Praze.

Podnikatel lihovaru jest povinen při objednávce měřidla udati množství líhu v litrech destilačním přístrojem průměrně za 1 minutu poskytované. Činí-li toto množství více než 10 litrů za minutu, musí si podnikatel lihovaru k úřednímu zjišťování výrobku opatřiti

měřidlo cejchované na přítokovou rychlosť výše než 15 litrů za minutu.

Československý ústřední inspektorát pro službu cejchovní v Praze opatří každé vyzkoušené kontrolní měřidlo úřední závěrou na dvou závěrných šroubech víka skříně a na obou dvírkách. Tyto úřední závěry musí zůstat do postavení a úpravy kontrolního měřidla neporušeny.

Rovněž i další používání postaveného kontrolního měřidla jest vázáno podmínkou, že měřidlo musí být trvale pod předepsaným úředním závěrem, vyjímaje dobu, po kterou je podrobeno úřednímu šetření.

2. Měřidlo upraví se k dopravě tak, aby veškeré jeho vnitřní pohyblivé součásti se nemohly za dopravy pohnouti.

Nové kontrolní měřidlo má oba bubny opatřeny naběračkami o obsahu $2\frac{1}{2}$ cm³, nebylo-li při objednávce výslově žádáno, aby připevněny byly naběračky jiné, a to buď o 1 cm³ nebo o 5 cm³. Kterýkoli z uvedených druhů naběraček možno objednat zvlášt u firmy Zehrovy, kteráž je dodá v obalu opatřeném úřední závěrou prostřednictvím finančního úřadu I. stolice. Připevnění určitého druhu naběraček, aby odpovídalo rozsahu výroby, obstará úředník vrchní kontroly.

3. Postavení kontrolního měřidla v lihovaru musí se díti za dozoru dvou finančních orgánů, a to úředníka technické finanční kontroly vrchním dozorem pověřeného a úředníka kontroly přímé.

Měřidlo postaví se na základní desku, která byla na podstavci osazena tak, aby její šípkou označená strana přišla pod odtokovou trubici.

Když bylo měřidlo rádně postaveno, vyšetří se přiměřeným otáčením chod obou bubnů a správná činnost počítadel, poplaška vpraví se do základní svislé polohy, prázdná vzděvná nádobka zavésti se dovnitř na přední stěnu sběrné nádoby přímé kontroly a nálevem vody do korýtek měrných bubnů se vyzkouší činnost násoskék.

Ložiska se namažou nakápnutím oleje do mazných důlků. Nepoužije-li se oleje dodaného firmou Zehr, možno použíti k mazání též oleje jiného, pokud bude úředníkem vrchní kontroly uznán způsobilým.

Přítoková trubice připevní se k měřidlu šroubením B2.

Poněvadž se z každých pěti vylitých litrů jedné měrné komory bubnů vybírá vzorek, vyjímaje zvláštní, dále uvedený případ, má činiti

množství vzorků z jednoho hektolitu protekčního lihu podle velikosti použité naběračky 20 cm³, 50 cm³ nebo 100 cm³.

Výměna naběraček za jiné odlišného obsahu smí se za výroby lihu provést jenom tehdy, bylo-li předsevzato zjištění množství a alkoholové hodnoty vzorků z obou sběrných nádob, jakož i alkoholové hodnoty lihu z obou vložkových nádobek. Výsledky zjištění se týkají, jakož i odpovídající údaje počítadel jest v lihovarském rejstříku přesně vyznačiti.

Používá-li se destilačních přístrojů, jichž průměrná denní výkonnost v jednom opověděném období přesahuje 20 hektolitrů a nestáčí-li u měřidla s nimi spojeného sběrná nádoba pro přímou kontrolu jímající 15 litrů ani při použití naběraček po 1 cm³, jest dáno podnikatelům lihovarů na vůli, aby bud'

a) použili dvou kontrolních měřidel, jichž sběrné nádoby jímají 15 litrů pro přímou kontrolu a 22 litry pro vrchní kontrolu, nebo

b) pořídili si kontrolní měřidlo, jehož sběrná nádoba přímé kontroly jímá 30 litrů a sběrná nádoba vrchní kontroly 44 litry, nebo

c) požádali finanční úřad I. stolice, jde-li o podniky přikázané stálému dozoru technické finanční kontroly a tak příznivě položené, že častější výkon vrchní kontroly není spojen se značejšími výlohami, aby vyprazdňování sběrné nádoby přímé kontroly mohlo se díti v údobích nejméně čtrnáctidenních, případně zavázali se k dobrovolnému hrazení výloh vzešlých z vykonávání častějších kontrol, neb konečně

d) použili se svolením ministerstva financí měřidla, jehož bubny opatřeny jsou každý tolik dvěma páry naběraček po 1 cm³.

Mimo to jest dovoleno použíti vhodného spojení jednotlivých přípustných způsobů v předchozím uvedených.

4. Před použitím kontrolního měřidla k úřednímu zjišťování výrobku musí být úředníkem vrchní kontroly dokonale propláchnut lihem přiměřené alkoholové hodnoty nejen sběrné nádoby a nádobky vložkové, nýbrž také lapače vzorků, odváděcí trubičky pro lihové vzorky a všecky naběračky.

Sběrné nádoby a vložkové nádobky propláchují se pípami za použití kaučukové trubice s nasazenou nálevkou. Při proplachování sběrných nádob nutno použíti tolik lihu, aby ale spoň celé šíkmé dno bylo lihem opláchnuto.

Propláchnutí odváděcích trubic docílí se nalitím dostatečného množství lihu do obou la-

bačů vzorků, čímž propláchnou se i hydraulické uzávěrky a zároveň naplní se potřebným množstvím lihu.

Je-li potřeba hydraulické uzávěrky nebo odváděcí trubičky vyčistit, jest nutno celý lapač odšroubovat, promýti a trubičky profouknouti. Po vyčištění se lapač opětne našroubuje a znovu lihem propláchně způsobem právě vyznačeným.

Po provedeném propláchnutí vypustí se úplně lih ze sběrných nádob příslušnými, níže položenými pípami.

Sroubení P4 a R4, jakož i šroubové uzávěrky P3 a R3 na sběrných nádobách nutno těsně usaditi a tak přitáhnouti, aby ani vzduch, ani výparы nemohly tudy unikati.

Po ukončeném vyšetření se měřidlo uzavře a opatří ihned úředními závěrami.

5. Při každé vrchní kontrole za destilace lihu prováděné jest úředník vrchní kontroly povinen vždy vyzkoušeti záložní kontrolní a měrné zařízení při průtoku nejméně 20 litrů lihu záložním bubnem. Po tomto vyzkoušení se vždy záložní buben otočením rukou vyprázdní. Není-li destilace v chodu, provede se vyzkoušení záložního kontrolního a měrného zařízení pouze ručně.

6. Úředník přímé kontroly jest povinen při každém prvním zápisu do lihovarského rejstříku v jednotlivém opověděném období zaznamenati obsah naběraček, jimiž jest měřidlo opatřeno, jak byl úředníkem vrchní kontroly při posledním výkonu vrchní kontroly v revisním archu neb lihovarském rejstříku vyznačen.

7. Při vyšetřování vzděvné nádobky nutno především s největší opatrností zjistiti, je-li prázdná. Není-li prázdná, budíž po sepsání popisu činu za přítomnosti podnikatele neb zodpovědného zástupce celý obsah nádobky přelit do čisté láhve, zajištěn pečetí strany a závěrem vrchní kontroly a úředně zaslán k prozkoumání chemicko-technické zkušebně finanční správy v Praze.

8. Je-li třeba z jakéhokoli důvodu vzorky z měřidla vzaté podrobiti zkoušce neb rozboru, nutno je rovněž zaslati chemicko-technické zkušebně finanční správy v Praze.

9. Při provádění měrné zkoušky musí být násoska F1 vždycky odšroubována.

IV. Návod k rozebrání a sestavení kontrolního měřidla lihového soustavy Zehrovy.

Při rozebrání a sestavování kontrolního měřidla lihového soustavy Zehrovy jest za

šetření všeobecných ustanovení návodu, vydaného vnesením bývalého rakouského ministerstva financí ze dne 5. července 1892, č. 23941, postupovati takto:

Po odstranění ochranného pláště měřidla a otevření víka skříně vyjmou se volné části, a to: alkoholometr, maximální teploměr XI, vzděvná nádobka W1 a sítko B3.

Vyprázdní se, pokud jsou naplněny, měrné bubny C1 a H1, jímka pro alkoholometr B1, korýtko E1 a K1, sběrné koryto M1, sběrné nádoby P1 a R1, vložkové nádobky S1 a T1, a případný obsah sběrných i vložkových nádob jakož i vzděvné nádobky se zjistí.

Aby se při dalším postupu předešlo výbuchu neb ohni, nutno měřidlo ve všech lih jímačích součástech důkladně vodou propláchnouti.

Po této přípravě možno počítí s vlastním rozebráním měřidla, při čemž nutno zachovati tento postup:

1. Odšroubuji a vyjmou se obě počitadla D1 a I1.

2. Odšroubuji se šroubení N3 a O3 dvojdílných lapačů N1 a O1, které se sejmou a po uvolnění křídlového šroubu G3 se odejme přední žlábek G1 s nádobkou G2.

3. Po uvolnění a odebrání dvou šroubů C7 a H7 sejmou se vrchlíky ložisek C5 a H5.

4. Měrné bubny C1 a H1 vyjmou se tak, že se uchopí ve dvou protilehlých vylévacích kanálech, a pošnutím k přilehlé postranní stěně měřidla vybaví se hřídel z lůžka C4 neb H4.

5. Odšroubuji se spodní části ložisek C6 a H6.

6. Jímka pro alkoholometr B1 s poplaškovým ústrojím V a paličkou U4 se uvolní tím, že se odšroubuje šroubení přítokové trubice B2, stavěcí matka B4 a dva šrouby B5 a B6 u dosedných patek.

7. Po odšroubování násosek F1 a L1 vyjmou se korýtko E1 a K1 obou bubnů.

8. Po odejmutí šroubů A13, A14 odstraní se střední nosné příčky A10 a A11 a vyjmou se sběrná nádoba přímé kontroly P1.

9. Sběrné koryto M1 se uvolní tím, že se odšroubuje šroubení odtokové trubice M2 a matka M3.

10. Sběrná nádoba vrchní kontroly se vyjmou.

11. K rozebrání skříně na část A1 a A2 vyšroubuje se sedm zapuštěných šroubů A3 a vypáčením za nárožní patky se část A2 zdvihne.

12. Zvonek U1 se odstraní po odejmutí čtyř šroubů U2.

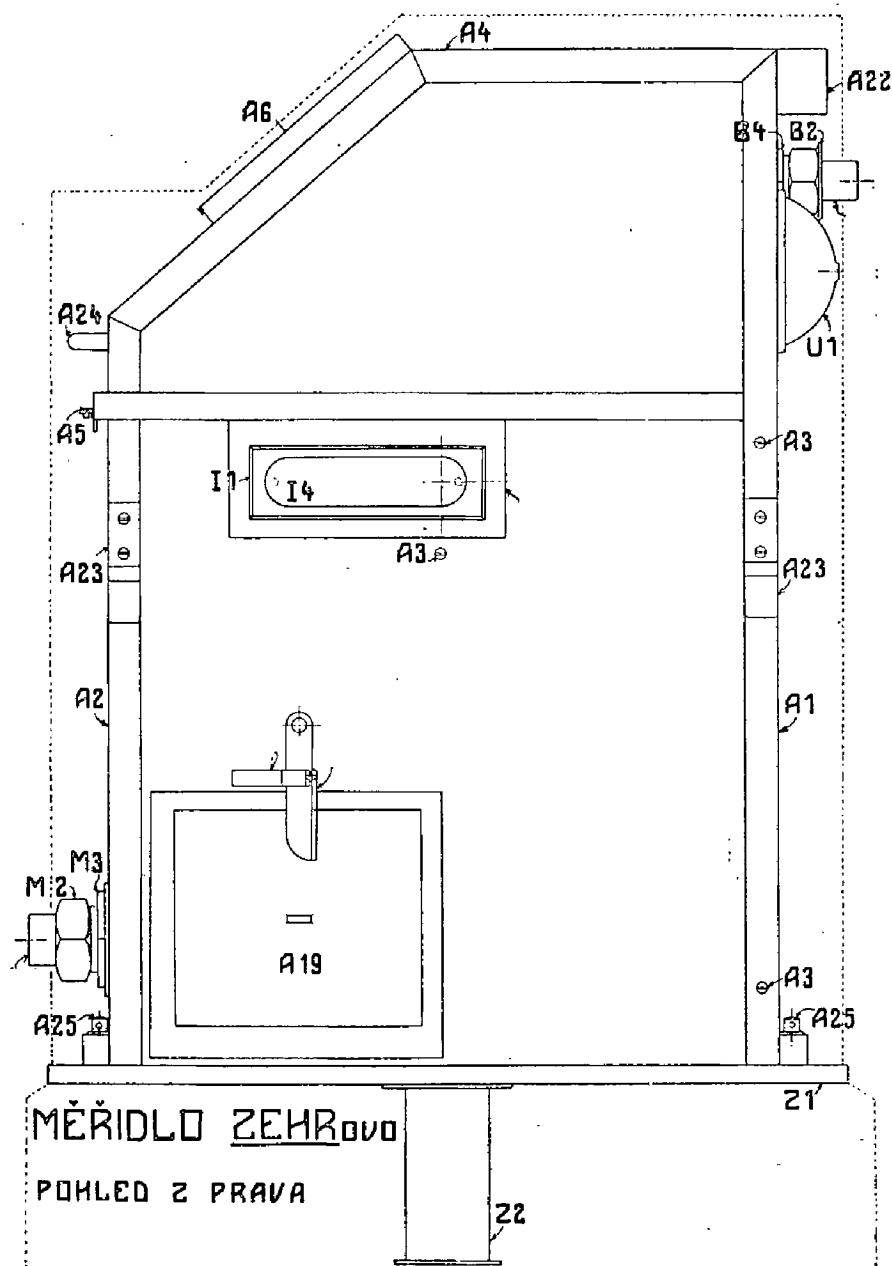
Sestavení měřidla děje se obráceným postupem, jaký byl zachován při jeho rozebrání.

Ke každému měřidlu přiložena jest souprava nejnutnějších nástrojů k potřebám úředníka vrchní kontroly, a to:

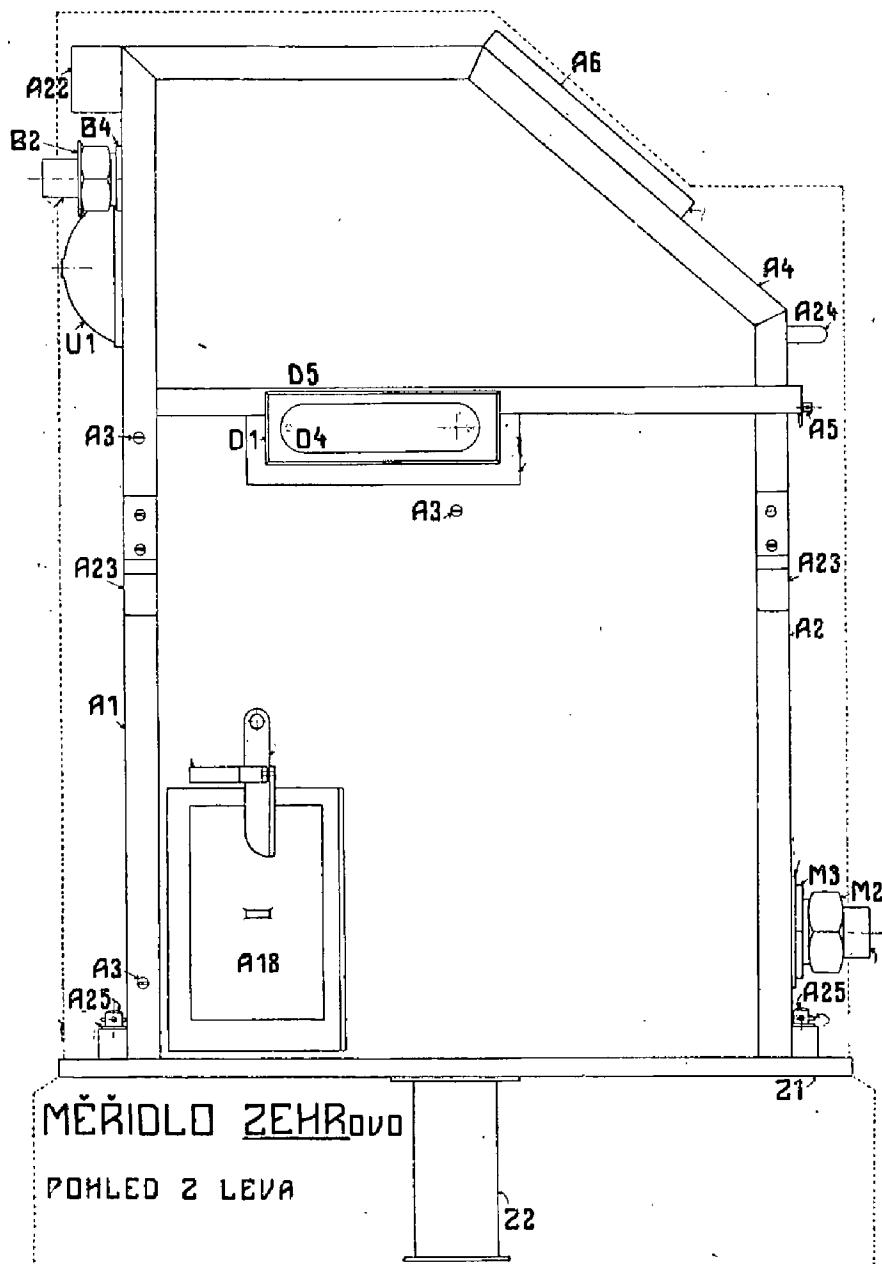
- a) dvojatý klíč pro šroubení přítokové a odtokové trubice,
- b) hadice se šroubením pro měrnou zkoušku,
- c) háček pro hydraulické uzávěrky,
- d) šroubovák,
- e) olejnička.

K přechovávání těchto nástrojů určen jest prostor pod sběrným korytem M1, kamž nástroje po upotřebení musí být vždy v plném počtu uloženy.

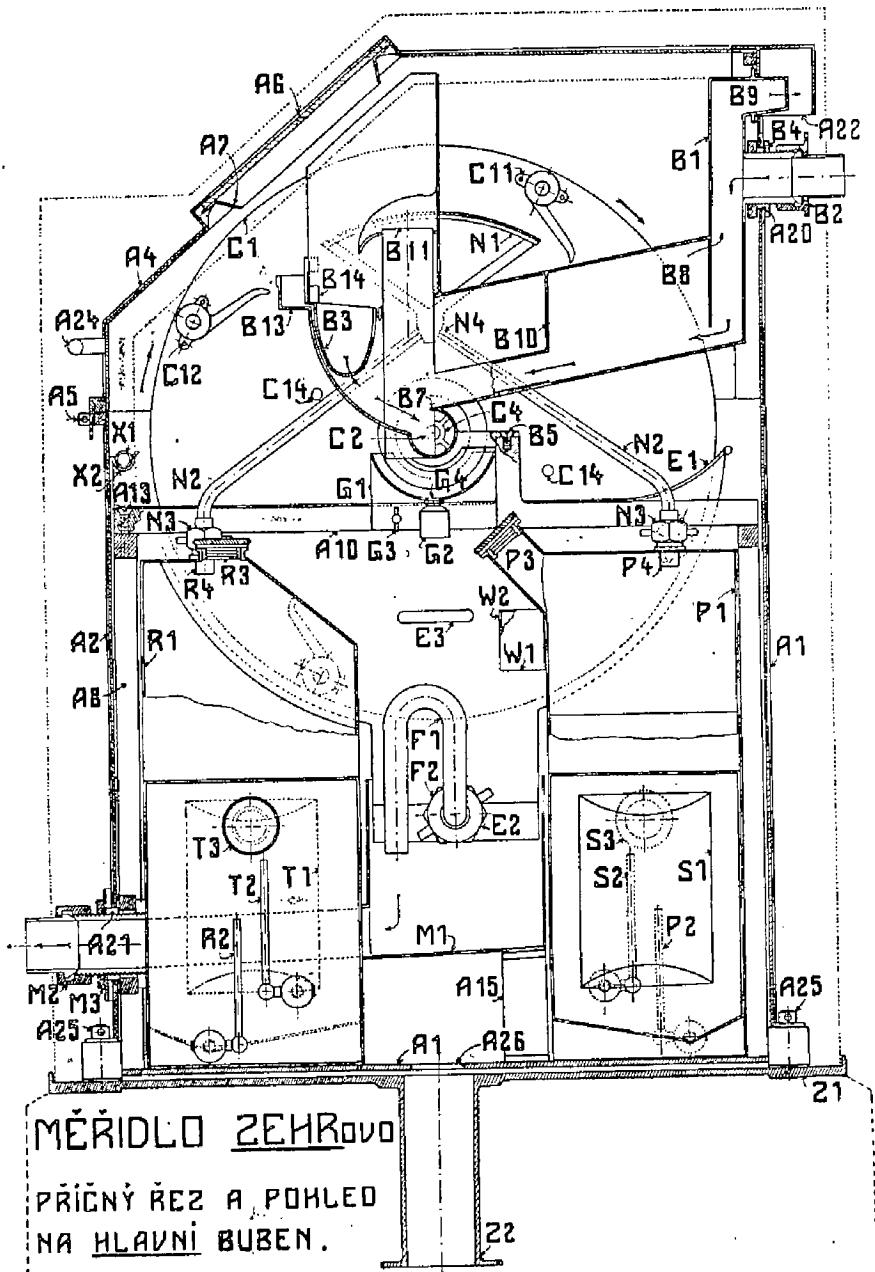
OBR. Č. 1.

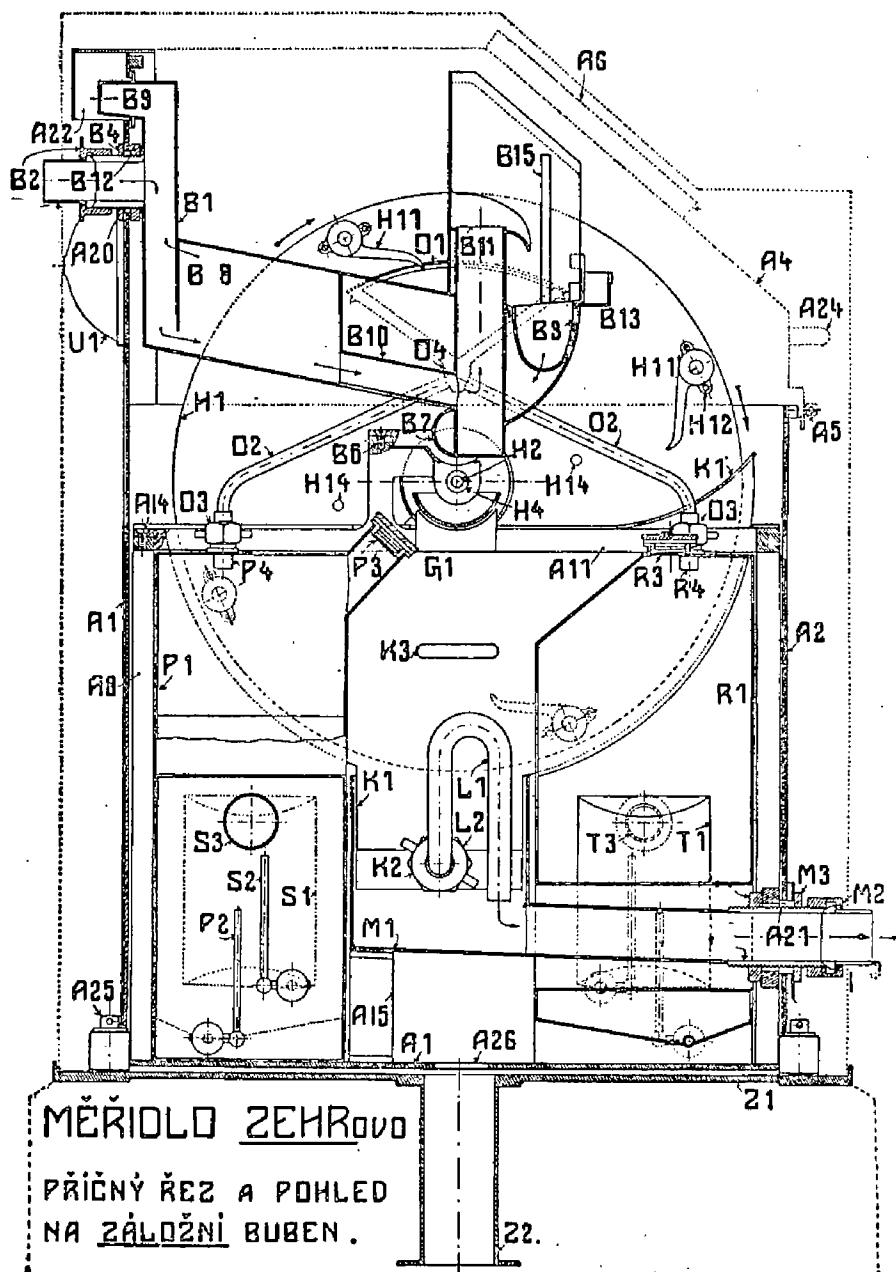
OBR. Č. 2.

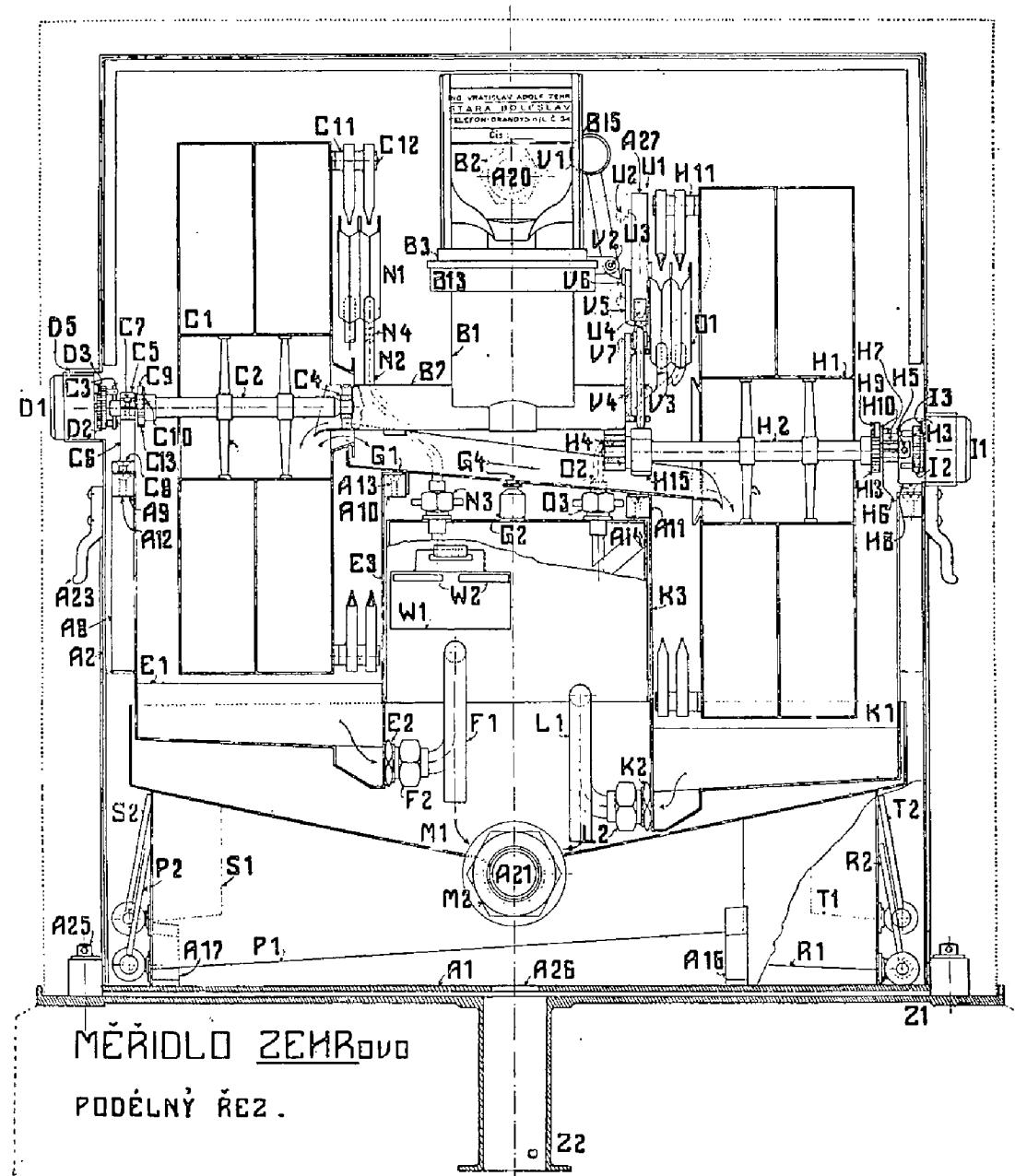
OBR. Č. 3.

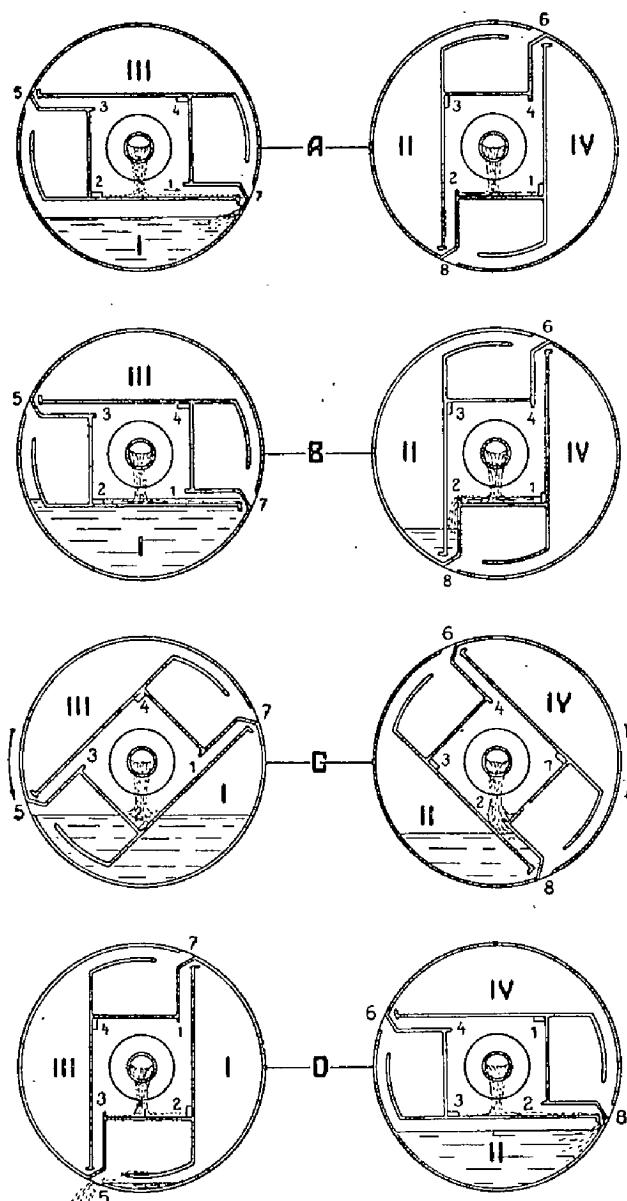
OBR. Č. 4.

OBR. Č. 5.

OBR. Č. 6.

MĚŘIDLO ZEHROVO
MĚRNÝ BUBEN.